

QORTI CIVILI PRIM`AWLA

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH ZAMMIT MCKEON

Illum il-Hamis 30 ta` Gunju 2016

Kawza Nru. 13
Citaz. Nru. 737/01 JZM

L-Avukat Dottor Tonio Fenech u l-Avukat Dottor Kenneth Grima bhala mandatarji specjali tal-assenti Ronald Luther Phillips

u

b`digriet tad-9 ta` Frar 2016, kien ordnat illi l-kawza titkompli bhala atturi mill-Avukat Dottor Kenneth Grima u mill-Avukat Dottor Edward Debono bhala mandatarji specjali ta` l-assenti Deborah Ann Allen nee` Phillips, bhala eredi universali ta` Ronald Luther Phillips, li miet fil-mori tal-kawza, in sostituzzjoni ta` l-Avukat Dottor Tonio Fenech u ta` l-Avukat Dottor Kenneth Grima li kienu l-mandatarji specjali tal-istess Ronald Luther Phillips

kontra

L-Avukat Dottor Patrick Spiteri fismu proprio u f'isem id-ditta tal-Avukati Muscat Azzopardi Spiteri and Associates u martu Sylvana bhala kompartecipi fil-komunjoni tal-akkwisti ma` l-istess Avukat Dottor Patrick Spiteri, kif ukoll l-Imhallel Godwin Muscat Azzopardi f'isem proprio u f'isem id-ditta tal-Avukati Muscat Azzopardi Spiteri and Associates u martu Mary Ann sive Marian bhala kompartecipi fil-komunjoni tal-akkwisti ma` l-istess Godwin Muscat Azzopardi

Il-Qorti :

I. Preliminari

Rat ic-citazzjoni prezentata fis-27 ta` April 2001 li taqra hekk –

Peress illi l-attur nomine huwa l-proprjetarju ta` somma flus ta` mhux inqas minn hames mija sebgha u sebghin elf hames mija tlieta u erbghin lira Sterlina u tnejn u disghin pence (STG 557,543.92) li gew fdati f`idejn jew li gew taht il-kontroll tad-ditta konvenuta Muscat Azzopardi Spiteri & Associates u dan skont ittra tal-konvenut Dottor Patrick Spiteri datata 1 ta` Awissu 2000 hawn annessa u mmarkata Dok. `TF59` ;

U peress illi l-konvenuti ghazlu minn jeddhom u ad insaputa tal-attur illi dawn il-flus jigu depositati f`kont bankarju (clients` account) tad-ditta tal-Avukati Muscat Azzopardi Spiteri & Associates denominat bl-isem “Carlton Fiduciare – Client No. 1” u dan skont diversi ittri tal-konvenuti nkluz ittra tat-18 ta` April 2000 (Dok. `TF34`) u ittra ohra datata 1 ta` Awissu 2000 (Dok. `TF59`) ;

U peress illi sussegwentement b`diversi ittri u anki b`mod verbali l-attur tramite l-konsulenti legali tieghu kemm fl-Ingilterra, fl-Isvizzera kif ukoll f`Malta talab informazzjoni dokumentata rigwardanti l-investimenti fuq imsemmija ;

U peress illi l-attur nomine talab fost affarijiet ohra r-resokonti fuq il-qliegħ tal-kapital u/jew investimenti, profitti, dividendi u/jew frutti ohra fuq il-kapital inizjali li kien gie trasferit f`idejn id-ditta Muscat Azzopardi Spiteri & Associates ;

U peress illi dawn ir-resokonti kif ukoll ir-rifuzjoni tas-somma kapitali ta` flus li kienet giet fdata jew kienet giet altrimenti f`idejn jew taht il-kontroll tal-konvenuti ilha tigi mitluba mill-attur għal dawn l-ahhar sena u nofs ;

U peress illi l-konvenuti b`diversi raggiri konsistentement naqsu mhux biss milli jroddu lura l-flus tal-attur nomine li kienu f`idejhom jew taht il-kontroll tagħhom flimkien mal-frutti rilevanti, izda saħansitra naqsu milli jagħtu informazzjoni dokumentata fuq il-kosistenza ta` kwalsiasi investimenti magħmula fl-interess tal-attur nomine u fejn jinstabu dawn il-flus, tant illi l-attur saħansitra llum għandu dubbji serji jekk l-istess flus gewx sottratti llegalment jew le ;

U peress illi l-konvenuti nterpellati diversi drabi sabiex jirrifondu s-somma kapitali, il-qliegħ fuq il-kapital u/jew investimenti, profitti, dividendi u/jew frutti ohra fuq il-kapital inizjali u li jagħmlu tajjeb għad-danni sofferti mill-attur nomine anke permezz tal-ittra ufficjali datata 26 ta` Marzu 2001 (Dok. `TF97), baqghu inadempjenti ;

Jghidu għalhekk il-konvenuti għaliex għar-ragunijiet premessi din l-Onorabbli Qorti previa kwalsiasi dikjarazzjoni necessarja u opportuna ma għandhiex : -

1. Tiddikjara u tiddeciedi illi l-konvenuti proprio et nomine jew min minnhom għandhom fidejhom jew taht il-kontroll tagħhom flus appartenenti lill-attur fis-somma ta` mhux inqas minn hames mija sebgha u sebghin elf hames mija tlieta u erbghin lira Sterlina Ingliza u tnejn u disghin pence (GPB 577,543.92), kif ukoll kwalsiasi frutti derivanti mill-istess ;

2. Tordna lill-konvenuti proprio et nomine jghidu u jippruvaw fejn jinsabu investiti l-flus u jirrendu kont tal-amministrazzjoni u gestjoni tal-flus kapitali fdati lilhom jew li gew altrimenti accettati minnhom fl-interess tal-attur nomine kif ukoll ta` kwalsiasi frutti derivanti mill-istess konsistenti, fost affarijiet ohra, fi qliegħ fuq kapital u/jew investimenti, profitti, dividendi u/jew frutti ohra si et quatenus u dan fi zmien qasir u perentorju stabbilit minn dina l-Qorti u dana jekk ikun il-kaz bl-opera ta` perit legali u/jew komputista li jigi appuntat għal dan l-iskop ;

3. Tikkundanna lill-konvenuti proprio et nomine jirrifondu u jhallsu lill-attur is-somma kapitali ta` hames mija sebgha u sebghin elf hames mija tlieta u erbghin lira Sterlina Ingliza u tnejn u disghin pence (GPB 577,543.92) li gew fdati fidejn jew li altrimenti gew taht il-kontroll tad-ditta konvenuta Muscat Azzopardi Patrick & Associates oltre l-imghax legali mill-24 ta` Lulju 1998 ekwivalenti f`Liri Maltin fid-data tas-sentenza ;

4. Tikkundanna lill-konvenuti proprio et nomine jhallsu lill-attur kull ammont iehor hekk komputat in excess tas-somma fuq imsemmija wara r-resokonti necessarji komprizi qligh fuq kapital u / jew investimenti, profitti, dividendi u / jew frutti ohra ;

5. Tiddikjara illi l-konvenuti pro et nomine huma responsabbli għad-danni kollha sofferti mill-attur nomine, kemm f`damnum emergens, lucrum cessans, kif ukoll f`kumpens iehor skond il-ligi a tenur tal-artikolu 1047(2) u (3) tal-Kap 16, bhala rizultat tal-egħmil abuziv, illegali, negligenti u / jew doluz tal-konvenuti ;

6. Tillikwida d-danni sofferti mill-attur nomine kemm f`damnum

emergens kif ukoll f' lucrum cessans u kumpens iehor stabbilit fil-ligi a tenur ukoll tal-artikolu 1047(2) u (3) tal-Kodici Civili, Kap 16 jekk hemm bżonn bl-opera ta` periti nominandi ;

7. *Tikkundanna lill-konvenuti proprio et nomine jhallsu lill-attur dik is-somma hekk likwidata f'danni sofferti mill-attur, oltre jekk ikun il-kaz kull kumpens iehor ai termini tal-artikolu 1047(2) u (3) tal-Kap. 16 ;*

Bl-ispejjez inkluzi tal-ittra ufficjali datata 26 ta` Marzu 2001, u tal-mandati ta` sekwestru u inibizzjoni prezentati kontestwalment ma` din ic-citazzjoni u bl-imghax legali sad-data tal-pagament effettiv u bl-ingunzjoni tal-konvenuti ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni guramentata annessa mac-citazzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda ndikati mill-atturi.

Rat l-elenku tad-dokumenti li pprezentaw l-atturi noe mac-citazzjoni, il-lista tax-xhieda ndikati minnhom u l-elenku ta` dokumenti esebiti mac-citazzjoni.

Rat in-nota ta` eccezzjonijiet li pprezentaw il-konvenuti konjugi Muscat Azzopardi fit-13 ta` Gunju 2001 li taqra hekk –

1. *In linea preliminari t-talba attrici fil-konfront taghhom hi inattendibbli billi l-eccipjenti qatt ma kellhom il-kontroll effettiv / id-disponibilita` tal-fondi msemmija.*

2. *Sekondarjament l-atturi jridu jipprovaw illi l-fondi de quo huma taghhom u inoltre li l-istess fondi ghandhom provenjenza legali u nadifa, altrimenti kwalsiasi obbligazzjoni dwarhom tkun falza jew illecita.*

3. *Fit-tielet lok l-eccipjenti qatt ma kellhom negozjati mal-atturi u kwindi l-ebda relazzjoni kontrattwali u guridika maghhom.*

4. *Illi bla pregudizzju ghall-premess ma tezisti l-ebda solidarjeta bejn l-eccipjenti, il-konvenut l-iehor u s-socjeta` civili Muscat Azzopardi Spiteri & Associates, li illum hija xjolta.*

5. *Illi in kwantu l-azzjoni attrici, kif formulata hi msejsa fuq allegat*

dolo jew kulpa, l-eccipjenti Marion Muscat Azzopardi ma ghandha l-ebda "lokus standi" f'din il-procedura.

Salvi eccezzjonijiet ohra.

Rat id-dikjarazzjoni guramentata tal-konvenuti konjugi Muscat Azzopardi.

Rat il-lista tax-xhieda ndikati mill-konvenuti konjugi Muscat Azzopardi.

Rat in-nota ta' eccezzjonijiet li pprezentaw fit-13 ta' Gunju 2001 il-konvenuti Avukat Dottor Patrick Spiteri f'ismu proprju u f'isem id-ditta tal-Avukati Muscat Azzopardi, Spiteri & Associates u martu Sylvana bhala kompartecipi fil-komunjoni tal-akkwisti mal-istess Avukat Dottor Patrick Spiteri li taqra hekk –

Illi fl-ewwel lok ghal dak li jirrigwarda lil Sylvana Spiteri dina ma ghandha l-ebda responsabilita` fuq ir-reklam tal-atturi billi l-komunjoni tal-akkwisti ta` bejnha u bejn zewgha ma hix responsabbli ghal biex tirrispondi ghall-azzjoni tal-atturi kif impostata, u speċjalment ma hix responsabbli fuq allegat dolo jew kulpa ;

Illi fit-tieni lok ghal dak li jirrigwarda t-talba kontra l-konvenut Dottor Patrick Spiteri dina tista` tigi proposta biss in subsidium wara li tkun irnaxxiet it-talba fil-konfront tas-socjeta` civili tad-ditta tal-Avukati Muscat Azzopardi, Spiteri & Associates u in kwantu hija bbazata fuq dolo jew kulpa hija kompletament infondata fil-fatt u inattendibbli ;

Illi fit-tielet lok l-atturi jridu qabel xejn jipprovaw sija li l-flus jappartjenu lilhom sija l-provenjenza nadifa tal-flus in kwistjoni billi altrimenti l-azzjoni taghhom tkun kolpita mill-illecitu ;

Illi fir-raba` lok il-konvenuti ma kellhom relazzjoni kontrattwali mal-atturi ;

Illi fil-hames lok il-konvenuti agixxew prudentement u proceduralment korrettement billi talbu lill-atturi biex jaghtuhom rilaxx shih minn kull sigriet professjonali biex huma jkunu jistghu jaghmlu l-prattici kollha necessarji biex tigi determinata hija l-provenjenza kemm ir-rilaxx tal-flus u sa biex isiru l-proceduri mal-awtoritajiet barranin kompetenti sa biex kull fondi konnessi ma` dak allegat jigu korrettement rilaxxati mill-konvenuti Avukati Muscat Azzopardi, Patrick Spiteri & Associates ;

Illi fis-sitt lok il-konvenuti bl-ebda mod ma naqqsu la professjonalment u lanqas xort`ohra in relazzjoni mal-kont ghal liema ssir referenza fic-citazzjoni ;

Illi fis-seba` lok il-konvenuti Dr. Patrick Spiteri u Avukati Muscat Azzopardi, Patrick Spiteri & Associates jergghu jissollevaw li huma ghandhom jigu mahlulin minn kull sigriet professjonali biex ikunu jistghu jiddefendu sewwa l-pozizzjoni taghhom f`dina l-kawza ;

Illi fit-tmien lok it-talbiet tal-atturi huma nfondati fl-fatt u fid-dritt m;

Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjoni guramentata ta` dawn il-konvenuti.

Rat il-lista tax-xhieda ndikati minnhom.

Rat in-nota b`zewg affidavits (Lisa Ann Davey u Neil John Collier) [b`dokumenti annessi] u zewg dokumenti ohra li pprezentaw l-atturi fis-17 ta` Novembru 2001.

Rat in-nota b`zewg affidavits (Jean-Francois Maurice u Nathalie Huber) [b`dokumenti annessi] li pprezentaw l-atturi fl-14 ta` Dicembru 2001.

Rat in-nota bl-affidavit ta` Neil Collier [b`dokumenti annessi] li pprezentaw l-atturi fit-22 ta` Frar 2002.

Rat id-digriet li tat din il-Qorti diversament presjeduta (**GV**) fil-25 ta` Marzu 2002 fejn laqghet it-talba tal-atturi noe sabiex ix-xhud Paul Warren jiddeponi bl-ittri rogatorji.

Rat in-nota bl-affidavit ta` Martin Woods [b`dokumenti annessi] li pprezentaw l-atturi fl-24 ta` Mejju 2002.

Rat in-nota b`dokumenti li pprezentaw l-atturi noe fit-22 ta` Ottubru 2001 u fil-11 ta` Ottubru 2002.

Rat it-traskrizzjoni tax-xiehda tal-Av. Dr. Tonio Fenech fl-istess udjenza.

Rat id-digriet tal-21 ta` Frar 2003 fejn kienet milqugha t-talba tal-atturi noe sabiex issir l-allegazzjoni tal-atti tar-rikors ghar-revoka tal-mandat ta` sekwestru nru 1246/01 fl-ismijiet *Av. T. Fenech noe vs Av. P. Spiteri noe et u* cioe` l-procediment bin-nru 746/01 GC.

Rat l-atti ta` dak il-procediment.

Rat ix-xiehda bl-affidavit ta` Andrew Cefai.

Rat it-traskrizzjoni tax-xiehda tal-mandant tal-atturi u ta` John Smith fl-udjenza tas-7 ta` Novembru 2003 u d-dokumenti li kienu prezentati fl-istess udjenza.

Rat il-verbal tal-udjenza ta` d-9 ta` Frar 2004 fejn min-naha tal-atturi kien hemm rinunzja ghax-xiehda ta` Paul Warren bl-ittri rogatorji, u fejn l-atturi ddikjaraw li ma kellhomx aktar provi xi jressqu.

Rat it-traskrizzjoni tax-xiehda ta` l-mandat tal-atturi, ta` Martin Woods u ta` John Smith fl-udjenza tal-11 ta` Marzu 2005.

Rat id-digriet li nghata fl-istess udjenza fejn kienet milqugha t-talba tal-partijiet sabiex issir l-allegazzjoni tal-atti tar-rikors ghall-hrug ta` mandat ta` inibizzjoni bin-nru 1245/01 GCD u dawk tal-mandat ta` sekwestru bin-nru 1246/01 GC.

Rat in-nota b`dokument li pprezenta l-konvenut *Av. Spiteri* fil-25 ta` Marzu 2005.

Rat it-traskrizzjoni tax-xiehda ta` Andrew Cefai fl-udjenzi tas-27 ta` April 2005 u tat-30 ta` Mejju 2005, u rat id-dokumenti li kienu pprezentati fl-udjenza tal-ahhar.

Rat it-traskrizzjoni tax-xiehda ta` Jesmond Cutajar, ta` *Av. Dr. Claudette Fenech* u ta` Andrew Cefai fl-udjenza tal-11 ta` Jannar 2006 u rat id-dokumenti li kienu pprezentati fl-istess udjenza.

Rat it-traskrizzjoni tax-xiehda ta` Albert Muscat u ta` Jonathan Abela fl-udjenza tal-15 ta` Frar 2006.

Rat it-traskrizzjoni tax-xiehda ta` Jesmond Cutajar u ta` Raymond Formosa fl-udjenza tad-29 ta` Marzu 2006 u rat id-dokumenti li kienu pprezentati fl-istess udjenza.

Rat in-nota b`zewg dokumenti li pprezenta l-konvenut Av. Spiteri fil-15 ta` Jannar 2007.

Rat ix-xiehda bl-affidavit tal-konvenut Av. Spiteri.

Rat it-traskrizzjoni tax-xiehda in kontroezami tal-konvenut Av. Spiteri fl-udjenza tal-15 ta` Ottubru 2007.

Rat in-nota b`zewg dokumenti li pprezenta l-konvenut Spiteri fid-29 ta` April 2008.

Rat ix-xiehda bl-affidavit tal-konvenut Av. Muscat Azzopardi kif ukoll id-dokumenti li kienu annessi.

Rat ix-xiehda bl-affidavit ta` John Attard kif ukoll id-dokumenti li kienu annessi.

Semghet ix-xiehda in kontroezami tal-konvenut Av. Muscat Azzopardi fl-udjenza tad-9 ta` Gunju 2009.

Rat it-traskrizzjoni tax-xiehda bil-Franciz ta` Neal John Collier u Nathalie Herbert li ttiehdet bil-procedura tar-rogorji, kif ukoll traduzzjoni bil-Malti ta` din ix-xiehda li saret mill-Av. Dr. Sarah Grima, u debitament konfermata bil-gurament taghha.

Rat il-verbal tal-udjenza tat-13 ta` Jannar 2011 fejn il-konvenuti ddikjaraw li kienu qeghdin jaghlaqu l-provi taghhom

Rat in-noti ta` osservazzjonijiet tal-partijiet.

Semghet is-sottomissjonijiet tal-ahhar li ghamlu d-difensuri tal-partijiet fl-udjenza tat-18 ta` Gunju 2012.

Rat id-digriet li tat fl-istess udjenza fejn halliet il-kawza ghas-sentenza.

Rat l-atti l-ohra tal-kawza.

II. Sintesi tal-provi

Roland Luther Phillips xehed illi huwa s-sid ta` flus li qeghdin ghand il-konvenut Av. Patrick Spiteri (minn issa `l quddiem jissejjah “**Spiteri**”) jew fil-kont tad-ditta legali Muscat Azzopardi, Spiteri and Associates (minn issa `l quddiem tissejjah “**MASA**”).

Xehed illi mill-ahhar tas-snin sebghin (70) u matul s-snin tmenin (80), huwa kellu kumpannija bl-isem Westco Building Components Limited (minn issa `l quddiem tissejjah “**Westco**”) li kienet timporta “*plumbing components*”.

Qal illi huwa kellu negozju ma` diversi soċjetajiet Taljani bhal Fornara, Vir u Romagnoli, li kienu lesti li jhallsu kummissjoni. Huwa kellu bzonn mezz ta` kif jigbor u jzomm il-hlasijiet.

Stqarr illi dak iz-zmien, il-kumpannija tieghu kienet timpjega lil Paul Warren (minn issa `l quddiem jissejjah “**Warren**”) bhala accountant li kien anke jagixxi f-ismu. Warren kien partner fil-kumpannija ta` Chartered Accountants ta` Londra bl-isem Gainsleys. In segwitu din l-kumpannija saret Simmons Gainsford Chartered Accountants. Warren kien konsulent ta` din il-kumpannija.

Fisser illi hu u l-partner tieghu fis-soċjeta` Westco kienu qalu lil Warren dak li kellhom bzonn. Min-naha tieghu, Warren ippropona li jiddiskutu kolloz ma` *solicitor* jismu Stuart Creggy li dak z-zmien kien jahdem mad-ditta ta` Londra - Talbot Creggy.

Qal illi xi zmien fl-1984 mar Londra mal-partner tieghu u ltaqa ma` Stuart Creggy. Dan tahom kuntatt fl-isem ta` Tim Wetherall ta` Sarnia Management Corporation Limited (minn issa `l quddiem tissejjah “**Sarnia**”) ta` Guernsey.

Stqarr illi wara din l-laqgħa, huwa ma kienx rega` ltaqa` ma` Creggy, jew kellmu. Lanqas rega` haseb dwaru, sakemm sar jaf bid-diffikultajiet li jerga` jigbor minghand Spiteri flus li kienu marbuta b`xi mod ma` dan Creggy.

Qal illi hu u l-partner tieghu għamlu kuntatt ma` Wetherall u ltaqghu mieghu go Guernsey.

Kompla jghid illi fl-1985 sar klijent ta` Sarnia. Bejn l-1985 u l-1988, kien jircievi l-hlas ta` kummissjonijiet relatati mal-akkwist ta` *brass chrome plumbing fittings*. Dawn il-hlasijiet kienu jsiru minn ghadd ta` kumpanniji Taljani skont numru ta` *agency agreements* li kienu jsiru f`ismu Wetherall. Il-hlasijiet waqfu fl-1988, izda kiber il-*fund* li kellu ma` Sarnia. Wara li waqfu l-pagamenti, hu u l-partner tieghu bieghu l-interess tagghom fil-kumpannija Westco.

Ighid illi l-fondi baqghu jinzammu minn Sarnia go kont nru. P39. Sarnia kienet tagixxi bhala *nominee* ; huwa kien l-beneficjarju ta` l-kont. Kull ma kien isir relattivament ghall-kont kien skont struzzjonijiet li kien jaghti hu. Il-kont ma` Sarnia sar wara introduzzjoni minn Warren.

Stqarr illi la Warren u lanqas Creggy ma kellhom involviment sabiex tkun stabbilita r-relazzjoni tieghu ma` Sarnia u Wetherall.

Kompla jghid illi kien ilu jaf lil Warren - professjonalment u bhala habib - ghal ahhar ghoxrin (20) sena u kien jafda l-pariri tieghu. Dan l-arrangement baqa` ghaddej tajjeb ghal xi zmien, izda fl-1997, ma kienx baqa` kuntent bis-servizz ta` Sarnia.

Qal illi Wetherall ma kienx jaghtih parir fejn kien l-ahjar post fejn seta` jinvesti ; lanqas ma kien ighidlu fejn kienu l-ahjar rati. Wetherall kien jinvesti fejn ighidlu hu.

Fisser illi ghalkemm ma kienx baqa` jirreferi ghal Warren professjonalment, kien baqa` b`kuntatt mieghu ; ghalhekk qalu bl-inkwiet ma` Sarnia. Propju ghalhekk kien jistaqsi lil Warren setax jirrakkomanda xi hadd iehor ; Paul Warren kien ighidlu sabiex jaghmel kuntatt ma` Neal Collier ta` Eaton Trust Limited fl-Isvizzera. Ighid illi ha dak il-parir tant fil-bidu tal-1997 mar Ginevra fejn iltaqa` ma` Neal Collier (minn issa `l quddiem jissejjah "**Collier**"). Kien sodisfatt bil-pariri ta` Collier ; u ghalhekk ghamel l-arrangamenti necessarji sabiex l-fondi li kienu ghand Sarnia jmorru taht il-kontroll ta` Eaton Trust Limited u Collier. Fis-27 ta` Ottubru 1997, wara numru ta` trasferimenti, il-bilanc kien ta` £645,708.72.

Isostni li f`xi mument kien hemm tilwima bejn Warren u Collier ; din kellha l-effett li numru ta` fondi minn tieghu gew trasferiti minn Eaton Trust Limited.

Ighid illi ma tax il-kunsens tieghu sabiex isir dak it-trasferiment ta` fondi mill-Isvizzera lejn Malta izda sar jaf minn Warren li l-fondi kienu gew trasferiti

Malta bejn l-1997/1998, u kienu qed jitmexxew minn kumpannija bl-isem ta' CMG International Limited. Il-persuna li kienet qeghda tikkontrolla dawk il-fondi kien Spiteri.

Stqarr illi ma kienu kument b'dan kollu izda Warren irranga biex huwa jkellim lil Spiteri. Fil-fatt hekk ghamel bit-telephone fl-1999. Ighid illi Spiteri tah *password* sabiex ikun jista' jaghti struzzjonijiet ; tah ukoll xi numri ta' telephone sabiex ikun jista' jaghamel kuntatt mieghu.

Qal illi fl-ahhar tal-1998, kellu bzonn jibghat xi flus lill-avukati tieghu fl-Isvizzera li kienu Kostenbaum & Levy. Ghamel kuntatt ma' Warren sabiex dan jieh u hsieb. Fit-30 ta' Dicembru 1998, dawk l-avukati rcevev pagament ta' £65,974 minn MASA. Irranga biex isiru pagamenti ohra. Fil-fatt ta' struzzjonijiet lil Warren biex jibghat flus lill-avukati tieghu fl-Ingilterra li kienu Thos. R. Jones & Son. Saru tlett pagamenti ta' £10,000 fis-7 ta' Settembru 1998, fis-26 ta' Lulju 1999 u fit-22 ta' Novembru 1999. Il-hlasijiet saru kollha minn MASA.

Ighid illi sa mill-bidu kien ikun hemm dewmien sabiex id-ditta taghmel il-hlasijiet. Qal b'dan lil Warren li tah in-numru tat-telephone ta' certu Andrew Cefai (minn issa 'l quddiem jissejjah "Cefai") li kien impjegat ma' CMG International Limited. Fis-26 ta' Lulju 1999, ghamel kuntatt ma' Cefai, li baghtlu ittra permezz ta' fax, u minn hemm sar jaf illi huwa maghruf bhala klijent "Carlton Fiduciaire – Client no 01". Fl-ahhar tas-sena 1999, ghamel kuntatt ma' Warren u qallu sabiex il-flus tieghu li kienu ghand Spiteri jigu trasferiti lura fil-kont li kellu fl-Isvizzera. Spiteri ddecieda li kellu jsir *due diligence test* u ried evidenza u dokumenti qabel ma jsir t-trasferiment ta' l-flus fl-Isvizzera. Fis-27 ta' April 2000, iltaqa' ma' Spiteri fl-ufficju tal-avukat tieghu Svizzera, Nathalie Hubert. Kienu prezenti wkoll Warren, Albert Muscat li kien kollega ta' Spiteri, u Jean Francoise Maurice li kien l-bank manager personali tieghu. Minn dak z-zmien, ipprova l-evidenza kollha necessarja, u Spiteri accetta li l-flus kienu tieghu. Spiteri ma tax prova li fl-flus kienu ghadhom jezistu. U baqa' ma ghamilx it-trasferiment lejn l-Isvizzera kif talab hu. Jidher illi meta l-flus marru ghand Spiteri, kienu ndikati bhala Carlton Fiduciaire – Client Number 01 minghajr ma hut a l-kunsens tieghu sabiex isir hekk. Billi Spiteri kien investigat mill-awtoritajiet Inglizi dwar allegat hasil tal-flus, Spiteri nqeda b'dik l-investigazzjoni sabiex ma jittrasferix il-flus tieghu. Ighid illi l-avukati tieghu Inglizi ghamlu kuntatt mal-pulizija Ingliza li min-naha taghha nfirmathom illi ma hemm l-ebda ordni sabiex flus tieghu ma jigux trasferiti.

Muri id-Dok TF 9A li jirreferi ghal trasferiment ta' flus minn Hanson Bank ghal *client account* ta' MASA, Phillips stqarr illi dawk il-flus kienu tieghu. Ighid illi Warren qallu bit-trasferiment. Ikkonferma li Warren mhux biss kien habib personali tieghu izda kien anke l-accountant tieghu. Dwar il-fatt li Carlton Fiduciaire huwa msemmi fid-dokument, Phillips ighid illi sa dak l-mument ma kienu sema b' Carlton Fiduciaire. Jinsisti li l-ewwel kuntatt li kellu ma' Spiteri kien permezz ta' telefonata bejn l-1998 u 1999, meta cempel l-ufficju ta' Warren

u tah *password* u tlett numri tat-telephone : 003569492382, 00356311655 u 00356942767. Ighid illi rcieva Dok VF 12 ; anke dawk kienu flus tieghu. Ikkonferma illi huwa kien ta struzzjonijiet f'erba` okkazjonijiet sabiex isir trasferiment ta` flus minn dak il-kont. Warren kien jirringa ma` Spiteri sabiex il-flus jigu trasferiti lill-avukat tieghu l-Ingilterra, John Smith. Meta Smith kien jircievi l-flus kien ipoggihom go clients account fil-bank Nat West.

Muri Dok TF 25, Phillips ikkonferma illi dik l-ittra kienet indirizzata lil ditta ta` avukati go Geneva. Muron Limited kienet kumpannija tieghu.

Muri Dok TF 59, Phillips ikkonferma li Nathalie Hubert hija partner ta` ditta ta` avukati go Geneva. L-ammont li jidher fiod-dokument huwa dak li qed jitlob fil-kawza tal-lum. Baqa` ma sar l-ebda pagament favur tieghu.

Fil-kontroezami, huwa xehed dwar Dok RLP 6 illi kien Warren li laqqghu ma` Collier. Fil-laqgħa kellhom jiddeciedu fejn se jitqegħdu flus li kienu gejjin mic-Channel Islands. Id-decizjoni tieghu kienet illi dawn imorruy Geneva. Collier kellu struzzjonijiet sabiex jiehu hsieb ta` kollox. Il-flus kienu gejjin minn Sarnia. Huwa kien il-legittimu proprjetarju tal-flus. Huwa ma tax dokumenti lil Collier billi dan talbu biss id-dettalji tal-kont tieghu Guernsey. Il-flus kienu provenjenti minn numru ta` *service agreements* li kellu ma` operaturi Taljani. Dawn is-*service agreements* kienu ffirmati minn Tim Wetherall li kien jahdem ma` Sarnia u kien jirrapprezenta l-interess tieghu. Ighid illi dawn l-kommissjonijiet kienu jithallsu permezz ta` *bank transfers*, ghalkemm huwa ma kellux record ta` t-trasferimenti.

Kompla jghid illi meta l-flus gew trasferiti minn Sarnia għal Collier, huwa kien awtorizza dak it-trasferiment. Qal illi ma kienx jaf li l-flus kienu gew trasferiti go Eaton Trust. Għalhekk huwa ma kienx ta istruzzjonijiet sabiex l-flus imorru go Eaton Trust. Huwa ried li l-flus imorru għand Collier. Fil-fatt hekk sar. In segwitu cempillu Warren li qallu li l-fondi kienu trasferiti lil kumpannija bl-isem MASA go Malta li kienet taht il-kontroll ta` Spiteri u tal-konvenut Muscat Azzopardi. Warren qallu dan kollu wara li l-fondi kienu gew trasferiti. Isostni li huwa ma kienx awtorizza dak it-trasferiment. Ma kienx kuntent dwar dan kollu sakemm Warren assikurah illi Spiteri kellu reputazzjoni Malta waqt li Muscat Azzopardi kien ex-imhalef ; għalhekk ma kelluxgħalfejn jithasseb.

Ighid illi huwa kien jitkellem ma` Warren madwar darba fix-xahar. Meta talbu spjegazzjoni dwar it-trasferiment, Warren qallu li n-negozju li kien se jagħmel ma` Collier kien waqa` u li għalhekk kien ttrasferixxa l-flus għand Spiteri. Ighid illi huwa kien jafda lil Warren u għalhekk dik l-ispjegazzjoni għalih kienet bizzejjed. Huwa ma kienx jaf li Warren kien qed jigi nvestigat. Sar jaf mill-gazzetti fl-Ingilterra wara li t-trasferiment tal-flus kien diga` sar. Meta cempel lil Warren dan ikkonferma li kien qed jigi investigat. Qal illi ma jafx kif Steward Creggy kien implikat ma` Warren.

Fisser illi t-trasferimenti li saru minn MASA ghal kont tal-avukat tieghu l-Ingilterra saru kollha minn Warren. Huwa kien icempel lil Warren, u dan kien jaghti struzzjonijiet lil Patrick Spiteri sabiex isiru t-trasferimenti. Huwa qatt ma zamm lil Warren responsabbli li ghamel trasferiment mhux awtorizzat ghaliex ighid illi Warren agixxa in buona fede billi kien jafda lil Spiteri. Meta sar it-trasferiment tal-fondi lejn Spiteri kien qed jagixxi in buona fede ghaliex kien se jiffirma partnership ma` Spiteri u ma` Steward Creggy.

Ikkonferma illi huwa kien talab lil Spiteri ghal rendikont tal-kontijiet tieghu.

Muri Dok RLP 7, Phillips ighid illi huwa kien cempel lil Andrew Cefai li baghtlu fax li kienet turi l-fondi li kellu. Kien Warren li semmielu lil Andrew Cefai. Kien Warren li qallu li Cefai kien jahdem ma` Patrick Spiteri. Meta cempel lil Cefai, dan ma qallux ghala kien qed jirrikjedi dak it-taghrif. Cefai kien jaf huwa min kien. Ighid illi Neal Collier kien sodisfatt li l-flus kienu tieghu ghaliex kien ghamel *due diligence*. Warren qatt ma qal li l-flus kienu tieghu. Ikkonferma illi huwa ma riedx li l-kommissjonijiet jithallsu l-Ingilterra sabiex ma jhallasx taxxa fuqhom fl-Ingilterra.

Lisa Ann Davey xehdet illi hija tghix Guernsey u kienet ilha direttur ta` Sarnia mill-5 ta` Novembru 1995. Kienet mitluba tghin biex tinkiseb informazzjoni dwar flus li kienu jinzammu minn Sarnia fl-isem ta` Ronald Luther Phillips (minn issa `l quddiem jissejjah "**Phillips**") li mbaghad gew trasferiti lil Eaton Trust Limited ghal xi Gunju 1997. Tghid li m`ghandhiex l-informazzjoni kollha dwar il-kaz, izda dak li se tghid huwa dak li hija rat mill-file ta` Phillips. Il-persuna li jaf personalment dwar il-kwistjoni huwa Timothy Wetherall li pero` ma baqax direttur ta` Sarnia.

Tixhed illi Phillips sar kljent ta` Sarnia lejn l-ahhar tal-1984 jew bidu tal-1985. Il-*client number* tieghu kien P39. Sarnia bdiet tiddepozita fondi f'ismu fl-4 ta` Jannar 1985. Sarnia kienet tigbor kummissjonijiet li kienu jithallsu lil Phillips l-aktar minn kumpanniji Taljani. Wetherall dahal f`kuntratti ma` dawn il-kumpanniji Taljani f'isem Phillips. Il-flus kienu jithallsu bir-Lira Taljana go kont f'isem Wetherall. Meta mbaghad il-bilanc fil-kont kien jeccedi l-£ 10,000, il-flus kienu jigu trasferiti lil Sarnia sabiex jinzammu *on account P39*.

Ipprezenta dokumenti – LAD3 – li juru l-mod kif Sarnia kienet tinvesti l-flus ta` Phillips.

Kompliet tghid illi f`Gunju 1997, Sarnia kienet irceviet struzzjonijiet minn Phillips sabiex dawn il-flus jigu trasferiti lil Eaton Trust Limited. Sarnia ghalhekk kienet tat struzzjonijiet sabiex isir it-trasferiment ta` dawn l-flus. Kif

jidher minn statement datat 12 ta` Gunju 1997 (Dok LAD 7) il-bilanc meta nghalaq l-kont kien ta` £633,530.14.

Tghid illi kien hemm somma ta` £4,991.72 li giet trasferita minn Hanson Bank Limited.

Tkompli tghid illi Sarnia komplet tirrapprezenta lil Phillips dwar hwejjeg ohra, izda wara t-trasferiment ta` l-flus f`Gunju 1997, Sarnia ma zammitx aktar depoziti kbar ghal Phillips.

Tikkonferma li mir-records ta` Sarnia u minn dak li taf hi, il-beneficjarju tal-flus li kienu jinzammu ghal kont P39 kien Phillips. Tghid illi sabet *letter of Authority and Instruction* datata 6 ta` Novembru 1986 iffirmata minn Phillips (Dok LAD 8)

Tghid illi rat ukoll il-file ta` Sarnia b`referenza ghal kumpannija bl-isem Muron Limited. Ikkonfermat illi l-*ultimate beneficial owner* ta` din l-kumpannija kien Phillips.

Neal John Collier xehed illi fl-1997, huwa sar jaf lil Paul Warren, accountant fl-Ingilterra, li dak z-zmien kien partner fl-ufficju ta` Gainsley. Kienu qed jiddiskutu l-possibilita li jaghmlu negozju flimkien fl-Isvizzera u Warren kien introducih lill-assocjat tieghu Stuart Creggy. Huwa kien accountant ukoll u kien ilu jghix l-Isvizzera mill-1969. Kien hemm partnership bejn Julian Caplin, accountant iehor, Warren u partner iehor ta` Gainsley li kienu jiehdu hsieb numru ta` kumpanniji Irlandizi *non resident*. Ghalkemm kien gie propost li hu jkun partner taghhom l-Isvizzera, fl-ahhar ma kien sar xejn.

Kompla jghid illi hu u Warren komplew jikkoncentraw fuq dak li riedu jifthu l-Isvizzera u flimkien ma` Stuart Creggy ghamlu kumpannija Svizzera blisem CMG Consulting Sarl. Kull wiehed hareg kapital ta` kapital ta` 7,000 Swiss Francs. Il-kumpannija kienet inkorporata fit-12 ta` Novembru 1997. Fl-istess zmien ghamlu wkoll kumpannija sussidjara l-Ingilterra sabiex tipprovdi servizzi ta` segretarijai ghal CMG Consulting Sarl. Din is-socjeta` kien jisimha CMG Consulting Limited.

Qal illi huwa kien qed jiehu hsieb n-negozju tieghu li kien jinkludi kumpannija Irlandiza bl-isem Eaton Trust Limited. Din l-kumpannija kienet giet ffurmata bhal trustee ghal klijenti u sabiex izomm flus ta` klijenti. Kien iffurmata fl-1992.

Stqarr illi Warren introducieh ma` Phillips. Qallu li Phillips ma kienx kuntent bis-servizz li kien qed jircievi Guernsey u ghalhekk ried jibda juza s-

servizzi ta` CMG Consulting. Phillips mar jiltaqa` mieghu l-Isvizzera lejn nofs l-1997, u wara li sar d-*due diligence*, kien sodisfatt bil-buona fede ta` Phillips u li kien l-beneficjarju ta` flus li kienu ghand Sarnia fil-kont bin-nru P 39.

Fisser illi fil-11 ta` Gunju 1997, kienet ittrasferita s-somma ta` £ 633,510.14 minn Sarnia ghal kont ta` Eaton Trust Limited. Fit-12 ta` Gunju 1997, Eaton rceviet *credit advice* minn Rothschild Asset Management, li l-flus kienu gew investiti fil-Five Arrows International Reserves Account Limited. Eaton kienet irceviet ukoll s-somma ta` £4,991.72 minn Sarnia. Il-flus baqghu nvestiti kif qal sal-24 ta` Ottobru 1997, u ma kien hemm l-ebda zbanki jew depoziti minn Phillips meta l-flus kienu ghand Eaton. L-uniku moviment li kien hemm kien il-hlas ta` spejjez professjonali u spejjez ohrajn.

Iddikjara ruhu sodisfatt bl-ezercizzju ta` *due diligence* li kien ghamel inkluz illi l-fondi trasferiti kienu ta` Phillips. Huwa cahad li l-flus kienu ta` Warren. Sostna li meta ltaqa` ma` Phillips fir-rebbiegha ta` l-1997 huwa kien pjenament sodisfatt li l-flus kienu ta` Phillips personalment.

Kompla jghid illi kien Ottobru 1997 meta Phillips tah struzzjonijiet sabiex jillikwida l-investimenti u sabiex dawn jigu rimessi ghand Carlton Fiduciarie. U hekk sar. Fil-fatt huwa ta struzzjonijiet lil Rothschild Asset Management Limited sabiex tillikwida l-investimenti u l-kont ta` Eaton Trust Limited gie akkreditat bir-rikavat tal-investimenti hekk likwidati fl-ammont ta` £645,708.72. Fit-28 ta` Ottobru 1997, huwa ta struzzjonijiet lil Rothschild sabiex taghmel trasferiment tal-ammont ta` £645,688.72 lil Hambros Bank (Guernsey) Limited. Il-fondi kienu trasferiti lil Euro Management (Suisse) SA, li kienet kumpannija ffurmata minn Paul Warren u Stuart Creggy bhala kumpannija biex tiehu hsieb l-flus ta` klijenti. Wara li sar t-trasferiment ta` l-flus lil Euro Management Suisse, huwa ma baqax involut aktar fil-kwistjoni, sakemm ma kienx kontattat minn Nathalie Hubert ta` Kostenbaum & Levy Advocats ta` Geneva f'isem Phillips.

Ighid illi huwa tkellem ma` Hubert bit-telephone u din qaltlu li kellha bzonn tal-ghajnuna tieghu biex jipprovdi *audit trail* bil-ghan li jigi kkonfermat li l-flus kienu ta` Phillips. Min kien qed izomm l-flus dak z-zmien kien qed jinsisti li jkun hemm esercizzju ta` *due diligence* qabel l-fondi jigu rilaxxjati lil Phillips. Ghalih dan kollu deher stramb ghaliex l-esercizzju ta` *due diligence* isir qabel u mhux wara. Minn dak li jaf hu, il-flus li kien ircieva u li wara baghat lil Euro Management ghall-beneficcju ta` Carlton Fiduciarie kienu (u baqghu) flus ta` Phillips. Hu biss kien l-beneficjarju u l-flus ma kienux ta` Warren.

Jirrileva illi huwa kien interrogat min-National Crime Squad tal-Ingilterra in konnessjoni ma` Paul Warren u Stuart Creggy. Hu ghamel stqarrija. Kontra tieghu personalment jew ghal Eaton Trust, ma harget l-ebda akkuza ghal mgieba kontra l-ligi. Waqt din l-interrogazzjoni u fit-tehid tal-istqarrija, in-National Crime Squad ma wriete l-ebda interess ghal Phillips jew

ghall-flus tieghu.

Fil-kontroezami, huwa wiegeb ghal domandi li saru bl-ittri rogatorji. Huwa qal li kien hemm perijodu ta` hames xhur bejn l-ewwel u t-tieni affidavit tieghu, ghaliex kien hemm bzonn li jingabru dokumenti mill-Bank ta` Guernsey u kellhom isiru xi modifiki ghall-affidavit li sar quddiem Notary Pierre Crot.

Huwa cahad li kien assistit minn Warren meta ghamel l-affidavit.

Stqarr illi fit-28 ta` Ottobru 1997, huwa kien ta istruzzjonijiet lil N M Rothschild & Sons sabiex isir trasferiment ta` £ 645,688.72 lil Hambros Bank (Guernsey) Limited. L-ammont kien jirrapprezenta s-somma li l-kumpannija tieghu kienet irceviet. Huwa pprezenta l-ittra bl-istruzzjonijiet li kellu (Dok NJC 10). Kien Warren li tah l-istruzzjonijiet, ghaliex Phillips kien klijent ta` Warren.

Mistoqsi ghaliex il-flus gew trasferiti Guernsey minn 1997 sa 1998 u jekk l-iskop li sar hekk kienx illi jintilef it-*trail* taghhom huwa wiegeb illi l-flus kienu trasferiti fl-1997-1998 wara struzzjonijiet ta` Phillips lill-fiducjarja tieghu Sarnia go Guernsey biex tittrasferixxi l-flus ghal go *clients account* ta` Eaton Trust Limited. Warren qatt ma tah struzzjonijiet sabiex ihassar t-tracci tal-karti jew sabiex l-flus jigu trasferiti b`mod irregolari minn gurisdizzjoni ghal ohra.

Mistoqsi ghaliex il-flus kienu gew trasferiti fi zmien daqstant qasir, huwa wiegeb illi kienu firdu n-negozju taghhom, u Paul Warren kien holoq kumpannija tieghu flimkien mat-tielet socju ta` CMG Consulting li kien Stuart Creggy. Dawn l-kumpanniji kienu jisimhom Euro Management (Suisse) SA u Carlton Fiduciaire SA. CMG Consulting kienet s-socjeta Svizzera li fiha kienu gabu flimkien in-negozji taghhom, u kien tappartjeni lilu, lil Stuart Creggy u lil Paul Warren flimkien.

Mistoqsi jekk qattx ghamel *due diligence* fuq Warren u fuq ir-relazzjoni tieghu ma` Phillips, huwa wiegeb li ma kienx ghamel *due diligence* fuq l-kont ta` Warren, ghaliex hu kien *certified public accountant* bhalu.

Mistoqsi jekk qattx investiga l-origini tal-flus li Phillips kien qal li rcieva minn kumpanniji Taljani, wiegeb illi huwa ltaqa ma` Phillips meta kienet nqalghet il-kwistjoni. Tkellem ma` Phillips diversi drabi bit-telephone. Warren dejjem qal li l-flus kienu ta` Phillips. Minbarra dan huwa kien ircieva minghand Sarnia dikjarazzjoni ta` trust li kienet tghid li Phillips kien l-uniku azzjonista ta` Muron Limited, fejn kienu depozitati l-flus.

Mistoqsi sabiex jaghti d-dettalji ta` Euro Management (Suisse) SA u ta` Carlton Fiduciaire SA, huwa wiegeb illi dawn kien gew kostitwiti minn Paul

Warren u Stuart Creggy wara li kienu nfirdu. Mistoqsi jispjega r-relazzjoni tieghu ma` Warren, huwa stqarr illi kienu ltaqghu fl-isfond tar-relazzjonijiet taghhom fin-negozju ma` Gainsleys, u wara ffurmaw l-kumpannija CMG Consulting biex jahdmu flimkien. Infirdu xi 18 il-xahar wara ; u kull wiehed ha lura l-flus tieghu.

Jean Francois Enz xehed b`affidavit inizjali.

Ighid illi huwa Bank Executive ma` Darier Hentsch & Cie. Sar jaf lil Phillips tramite l-avukati tieghu Kostenbaum & Levy. Minn dak li jaf, stqarr lejn il-bidu tal-2000, Phillips kien qed jaghmel l-arrangamenti necessarji sabiex il-flus tieghu jigu trasferiti minn fejn kienu ghal ma` Darier Hentsch & Cie. Sar jaf li kien hemm problema dwar dan it-trasferiment billi dan kien qed jigi mizmum minn MASA ghal ragunijiet ta` *due diligence*. Ighid illi kien surpriz li MASA irrikjediet l-esercizzju ta` *due diligence* propju f`dak il-mument, mhux meta rceviet il-flus. Ighid illi kien mitlub jattendi ghal laqgha fl-ufficcji ta` Kostenbaum fis-27 ta` April 2000. Hemm kellhom jattendu Phillips u Spiteri sabiex tkun risolta il-kwistjoni.

Kompla jghid illi ghal-laqgha li fil-fatt saret fis-27 ta` April 2000 huwa kien prezenti. Kienu prezenti Phillips li kien akkumpanjat minn Warren kif ukoll John Smith li kien l-avukat Ingliz ta` Phillips. Kien hemm ukoll Spiteri flimkien ma` Albert Muscat.

Ighid illi fil-laqgha sar jaf : i) illi lid-ditta ta` Spiteri kienet giet trasferita somma flus wara talba ta` Phillips f`erbgha okkazjonijiet minghajr problema ; u ii) li Patrick Spiteri kien tkellem ma` Phillips bit-telefon meta Spiteri kien fl-ufficcju ta` Warren u kien ta lil Phillips kemm code word kif ukoll numru ta` telefon sabiex ikun jista` jsir it-trasferiment tal-flus.

Jibqa` jghid illi Spiteri xorta wahda ma kienx sodisfatt u baqa` jinsisti li jkun hemm *due diligence* dwar dawn il-flus.

Stqarr illi kien hemm diskussjoni dwar dak li kien hemm bzonni isir u kien miftiehem illi Nathalie Hubert kellha tahdem ma` John Smith sabiex jipproducu dokumentazzjoni li setghet tissodisfa lil Patrick Spiteri.

Ighid illi wara din il-laqgha, ma kellux aktar kuntatt aktar kemm ma` Spiteri kif ukoll mad-ditta.

Sostna li l-flus baqghu ma gewx trasferiti lil Darier Hentsch & Cie.

Imbaghad f'affidavit ta` wara, stqarr illi meta kkontrolla mill-gdid ir-records tieghu sab illi flus fl-ammont ta` £645,688.72 gew trasferiti lil SG Hambros Bank (Guernsey) Limited fit-28 ta` Ottobru 1997 fil-kont ta` Euro Management (Suisse) SA. Dan it-trasferiment sar wara struzzjonijiet ta` Warren. Il-flus li rceviet Euro Management (Suisse) SA damu ghandha bejn id-29 ta` Ottobru 1997 u 9 ta` April 1998. Kienu l-istess fondi li kien diga` ghamel riferenza ghalihom fix-xiehda tieghu. Il-fondi kienu u baqghu ta` Phillips.

Ighid illi huwa kien awtorizzat li jittrasferixxi l-ammont ta` £617,955.27 fil-kont ta` Carlton Fiduciaire SA – clients account. Dik is-somma kienet il-bilanc ta` flus ta` Phillips li Euro Management zammet fil-kont nru. 02 2419550071.

Nathalie Hubert xehdet illi avukat fid-ditta Kostenbaum & Levy ta` Geneva. Il-flus in kwistjoni kienu jappartjenu lill-attur Phillips li kellu dritt ghalihom minghajr rizerva. Il-flus tieghu jinsabu fil-pussess u kontroll jew ta` l-konvenut Spiteri jew tad-ditta Maltija. Phillips huwa klijent tad-ditta ma` min tahdem hi u kien Warren li introducieha ma` Phillips.

Tixhed illi lejn l-ahhar tal-1999, kienet infurmata minn Warren ghal Phillips illi flus li kienu depozitati Malta, u li tagghom Phillips kien il-beneficjarju, kellhom jigu trasferiti lil Rostenbaum & Levy. It-trasferiment kellu jsir mid-ditta Maltija f'isem Phillips. Dan t-trasferiment jsir minn MASA ; il-flus kienu qed jinzammu go *client account* bl-isem Client No. 1 Carlton Fiduciare. Id-ditta taghha kellha tircievi dawn il-flus taht ir-referenza Munro Limited. Minn dak li taf hi, Phillips kien l-uniku direttur ta` Muron Limited. Ghaliha dan kollu kien bizzejjed ghaliex hija kienet diga` rceviet trasferiment ta` flus minn MASA ghall-beneficju ta` Muron Limited fl-ammont ta` £65,964 fit-30 ta` Dicembru 1998, u ammont iehor ta` £1,000 fit-22 ta` Gunju 1999.

Tkompli tghid illi fil-21 ta` Marzu 2000, hija rceviet fax minghand Spiteri u MASA fejn talbu certifikat ta` *due diligence* dwar il-fondi li kienu mizmuma ghandhom. Hija wiegbet permezz ta` fax tal-4 ta` April 2000. Wara kien hemm telefonata u fax iehor fejn t-talba ghal *due diligence* kienet aktar estensiva minn dik ta` qabel. Hija baghtet kopja lil Warren sabiex jaghmel kuntatt ma` Phillips halli jaghti struzzjonijiet dwar kif kellha twiegeb ghal dik ir-rikjesta. Tghid illi ma kenitx qeghda tistenna rikjesta ta` din ix-xorta ghaliex Spiteri ma kienx se jircievi l-flus izda kien se jibghat il-flus il-beneficjarju lill-beneficjarju stess. Minn hemm sal-20 ta` April 2000, ghaddiet korrispondenza bejn l-partijiet, u billi Phillips kien imhasseb dwar id-dewmien fit-trasferiment tal-flus, huwa talab sabiex issir laqgħa ghal soluzzjoni tal-kwistjoni.

Tistqarr illi fil-fatt il-laqgħa saret fis-27 ta` April 2000. Kienu Jean-Francoise Enz (bank executive ta` Darier Hentsch & Cie), Warren, Ron Phillips, John Smith, Patrick Spiteri u Albert Muscat. Spiteri kien mitlub jaghti spjegazzjoni ghaliex inizjalment kien sodisfatt bid-*due diligence* li kienet saret meta rcieva l-flus, waqt li beda jiddubita meta gie ghat-trasferiment. Sar dan il-

kwesit anke ghaliex Spiteri kien tkellem ma` Phillips personalment u kien ghaddielu kemm *password* kif ukoll numru tat-telefon sabiex isiru t-trasferimenti. Spiteri baqa` jinsisti li kellu jkun hemm *due diligence*. Ghalhekk kien miftiehem dwar liema dokumenti kienu mehtiega, u xi procedura kienet se tigi addottata meta dawn d-dokumenti jaslu ghand Spiteri. Min-naha tieghu dan ikkonferma li ladarba jigu prodotti d-dokumenti, u wara li jikkonsulta ruhu mal-partner tieghu, u jkunu sodisfatti bl-informazzjoni, allura seta` jsir it-trasferiment tal-flus fi zmien minn gimghatejn sa tlett gimghat. Spiteri kkonferma li sabiex isir dan t-trasferiment ma kellhux bzonn l-approvazzjoni tan-National Crime Squad tal-Ingilterra.

Fissret illi hekk kif intemmet il-laqgħa hi u John Smith bdew jigbru d-dokumenti mitluba. Spiteri kien accetta li jigu pprovduti zewg dikjarazzjonijiet, wahda fejn tinghata l-informazzjoni kollha u fl-ohra dikjarazzjoni aktar qasira bid-dettalji rilevanti. Sar kull ma kien rikjest minn Spiteri u d-dokumenti mitluba ntbagħtu lil Spiteri fit-12 ta` Mejju 2000. B`kull ma ntbagħat ma kien hemm xejn aktar xi jzomm it-trasferiment tal-flus milli jsir.

Kompliet tghid illi fit-22 ta` Mejju 2000, Spiteri bagħat fax fejn ikkonferma li kien rcieva kollox u li kien sodisfatt li l-ezercizzju ta` *due diligence* kien finalizzat. Cio` nonostante b`sorpriza kbira ghaliha fl-istess fax huwa stqarr illi kellu jitlob l-approvazzjoni tan-National Crime Squad qabel ma jittrasferixxi l-flus.

Hija tat elenku tal-korrispondenza li ghaddiet bejn il-partijiet bejn id-29 ta` Mejju 2000 u s-7 ta` Novembru 2000.

Irreferiet in partikolari għal ittra li bagħtu Spiteri u MASA fil-31 ta` Awissu 2000 fejn qalu illi l-origini tal-flus ma kienx iddubitat u li kienu sodisfatti bl-esercizzju ta` *due diligence*. Jidher illi d-diffikolta` li kellu Spiteri ma kenitx il-provenjenza tal-flus izda fejn gew investiti. Bħala fatt Phillips ma kellu xejn x`jaqsam ma` dan ghaliex ir-responsabilita` kienet ta` Spiteri u ta` Warren. Spiteri kien qed izomm il-flus ghaliex l-istrument li huwa holoq biex jigu nvestiti l-flus jew kien difettuz jew "*under suspicion*". Inoltre ma hemm l-ebda evidenza illi l-flus kienu nvestiti fgo Carlton Fiduciare ghaliex Spiteri qatt ma ta prova ta` dan.

Tghid illi minn dak li taf hi l-flus ta` Phillips tqegħdu fi trust minn Spiteri u/jew MASA fl-isem ta` Phillips ; il-flus kienu dejjem l-kontroll tagħhom. Mill-informazzjoni li għandha, Spiteri u/jew MASA qatt ma fornaw dokumentazzjoni fejn inzammu l-flus u kif kienu nvestiti.

Tghid illi Spiteri qal illi kien imhasseb dwar it-trasferiment tal-fondi jirrizulta li ma sabx problema illi jittrasferixxi l-flus mill-Carlton Fiduciarie fil-client account ta` MASA mingħajr l-approvazzjoni tan-National Crime Squad tal-

Ingilterra jew tal-awtoritajiet finanzjarji ta` Malta.

Xehdet illi l-ahhar ittra kienet dik tas-7 ta` Novembru 2000. Wara dik id-data ma kellhiex aktar kuntatt ma` Spiteri jew ma` MASA.

Stqarret illi milli taf hi l-flus ta` Phillips baqghu ma gewx ittrasferiti. Saret taf illi Spiteri allega li l-flus kienu ta` Warren u mhux ta` Phillips. Issostni li din l-allegazzjoni ta` Spiteri hija falza ghaliex ghaliha dejjem kien car illi l-flus kienu ta` Phillips u tieghu biss.

Il-kontroezami ta` Nathalie Hubert sar bl-ittri rogatorji.

Xehdet illi Kostenbaum & Levy kienu affidaw lil Warren l-amministrazzjoni u l-kontabilita` ta` xi kumpanniji fl-Ingilterra. Ghalhekk kellhom relazzjoni ta` negozju. Warren ma kienx klijent tad-ditta fejn tahdem izda kollega fin-negozju. Domandata jekk Warren kienx infurmahom li Phillips kien se jittrasferixxi flus ghandhom minn Malta, hija wiegbet illi dan gara fl-ahhar tal-1999 jew fil-fidu tal-2000. Tghid illi ma tafx ghaliex l-fondi ma gewx trasferiti ghandhom minn Guernsey direttament. Tikkonferma li l-impresjoni taghha dejjem kienet illi l-flus kienu ta` Phillips. Hija qatt ma kkontrollat l-origini ta` l-flus li Phillips qal li kienu gew minn kumpanniji Taljani. Mistoqsija jekk qattx ghamlet *esercizzju ta` due diligence* dwar Warren, hija qalet illi fil-parametri tan-negozju li kellhom flimkien, dak l-esercizzju sar. Tghid li ma tafx xejn dwar l-operazzjoni Gandalf. Tikkonferma li hija kienet amministratrici ta` Muron Limited. Tikkonferma wkoll li kellha dokumentazzjoni li turi min hu l-beneficjarju ta` Muron Limited.

Martin Woods xehed illi bejn l-1983 u Lulju 2001 huwa kien ufficjal tal-Metropolitan Police Service (MPS) go Londra. Wara l-2001 kien fin-National Crime Squad (NCS). Bejn l-1998 u 2001 huwa kien parti minn grupp ta` ufficjali tal-pulizija mpenjati fil-Money Laundering Investigation Team (MLIT). Kienu qed jinvestigaw frodi globali u l-hasil tal-flus gejjin minn dan il-frodi. Tul l-investigazzjonijiet huwa gie f`kuntatt ma` Spiteri, avukat minn Malta li kien partner ta` MASA. L-investigazzjonijiet kellhom firxa internazzjonali ; wiehed mill-persuni nvestigati kien Warren. Spiteri kien assocjat ta` Warren. Ghal habta ta` April 1991, huwa kiseb stqarrija minghand Spiteri b`relazzjoni ma` stharrig ta` natura kriminali. Ghal habta ta` Frar 1999, hu u kollegi tieghu kienu arrestaw lil Warren b`konnessjoni ma` dan il-frodi u hasil tal-flus. Spiteri kien xhud fl-investigazzjoni.

Kompla jixhed illi minn April 1999 sa Marzu 2001, huwa kellu numru ta` telefonati, korrisondenza u laqghat ma` Spiteri. Wahda minn dawn l-okkazzjonijiet kienet lejn nofs l-2000 meta Spiteri talab li jkollu parir dwar flus li kellu go client account. Huwa qal lil Spiteri illi kien se jkun difficili minhabba kwistjonijiet ta` gurdizzjoni u minhabba l-fatt li l-klijent ma kienx maghruf mal-NCS. Ighid illi NCS ma kienux interessati fl-identita` ta` dak il-klijent.

Spiteri kellu responsabbilitjiet u obbligi professjonali x`jaqdi anke minghajr l-involviment ta` NCS. Spiteri xorta qallu li kien se jibghat d-dokumentazzjoni, izda fil-fatt din baqghet ma ntbaghtet qatt. Stqarr illi hu u l-kollegi tieghu kellhom il-biza` li Spiteri kien qed juza l-NCS sabiex jinheba warajhom. Fil-kaz in kwistjoni, la hu u lanqas l-NCS ma taw pariri relatati ma` *crime prevention*, ghaliex l-NCS ma kellhiex dettalji dwar il-kaz. Inoltre ma kenitx il-prassi ta` NCS li tipprovdi *due diligence* finanzjarji, jekk ma kienx hemm prova li flus kienu gejjin minn attivita` kriminali. Min-naha tieghu, Spiteri qatt ma talab specifikament parir mill-NCS.

Fisser illi fit-2 ta` Frar 2001, ghamel kuntatt mieghu John Smith, avukat Ingliz li jahdem mad-ditta Thos. R. Jones and Son. Dan Smith qallu li kien qed jirrappresenta klijent, li kien qed jipprova jirkupra flus li kienu qed jinzammu minn Spiteri u/jew MASA. Smith qallu li Spiteri ma kienx irritorna dawn il-flus meta hekk rikjest jaghmel dan bir-raguni tieghu tkun ghaliex qal illi NCS u hu in partikolari kienu zammew lil Spiteri milli jaghmel dan. Sostna illi la NCS u lanqas hu ma kienu zammew lil Spiteri jew lil MASA milli jaghmlu dan.

Xehed illi fis-6 ta` Frar 2001 ircieva fax minghand Spiteri. Huwa qal lil Spiteri illi ghalkemm kien hemm investigazzjoni ghaddejja ma kien hemm l-ebda inibizzjoni ghal trasferiment tal-flus lill-klijent tieghu. Ippresenta l-korrispondenza li ghaddiet min-naha tieghu ma` Spiteri u ma` John Smith.

Qal illi wara Frar 2001 ma regax tkellem ma` Spiteri.

Fil-kontroezami, iikkonferma li kien qed jinvestiga hasil ta` flus. L-operazzjoni kienet maghrufa bhala "NCSS Gandalf".

Qal illi tul l-investigazzjoni huwa kien iltaqa` ma` Spiteri. Kellmu wkoll bit-telefon. Lil Spiteri qallu biex imur l-NCS Londra. L-isem ta` Spiteri u n-numru tieghu ssemew diversi drabi go dokumenti li kien qed jinvestiga. Spiteri mar ikellmu aktar minn darba. F`okkazjoni minnhom, kien hemm mieghu l-partner tieghu Dr. Godwin Muscat Azzopardi.

Stqarr illi Spiteri u ohrajn kienu qed jigu nvestigati. Meta mar ikellmu Spiteri ha mieghu numru ta` files u ghamel stqarrija. Ighid illi ma jafx jekk Spiteri kienx ipproduca kollox. Il-files li ha mieghu kienu dwar klijenti ta` kumpannija bl-isem Carlton Fiduciare.

Meta muri Dok B huwa ftakar dak id-dokument. Kienu juri disgha kumpanniji li kienu qed jigu nvestigati fil-operazzjoni Gandalf. Minbarra dawk il-kumpanniji kien hemm ukoll numru ta` individwi li kienu qed jigu nvestigati. Spiteri kien wiehed mix-xhieda. Lilu kien staqsewh dwar kumpannija jisimha Talbot Creggy. Kien domandat ukoll dwar kumpannija bl-isem ta` Gainsleys.

Din kellha tlett partners ; wiehed minnhom kien Warren. Dwar Carlton ighid li probabilment kien hemm aktar minn kumpannija wahda jisimha Carlton Fiduciaire u l-partners kienu Warren, Collier u Spiteri.

Sostna li fl-Ingilterra l-pulizija mexxiet kontra Warren. In segwitu ammetta l-akkuza ta` hasil tal-flus.

Qal illi kien hemm vigenti mandat ghall-arrest ta` Stuart Creggy. Dan kien imfittex ghal hasil tal-flus u frodi.

Mistoqsi dwar il-fatt li Spiteri kien talbu parir dwar klijent partikolari, stqarr illi huwa ma jafx min kien il-klijent ghax qatt ma nghata l-isem.

Qal illi ma jafx kif John Smith ghamel kuntatt mieghu.

Mistoqsi dwar il-parir li talbu Spiteri, huwa stqarr illi Spiteri kien talab sabiex l-NCS tirrikjedi *due diligence*. Dik kienet kwistjoni li assolutament l-NCS ma setghetx tidhol fiha. Minn dak li fehem, Spiteri kien qed jistaqsieh dwar il-klijenti ta` Carlton Fiduciarie.

Stqarr illi Phillips qatt ma kien parti mill-investigazzjoni.

Kompla jghid illi huma hadu decizjoni illi Spiteri ma jkunx imsejjah bhala xhud ghaliex kienu waslu ghall-konkluzjoni li Spiteri ma kienx qed ikun kompletament car mal-NCS.

Stqarr illi huma qatt ma qalu lil Spiteri biex ma jaghtix informazzjoni jew sabiex ma jirrilaxxjax fondi.

Qal illi Warren kellu hafna klijenti ; bosta minnhom kellhom negozju legittimu.

Av. Tonio Fenech xehed illi bhala d-ditta ta` avukati Fenech & Fenech kienu nfurmati ghall-ewwel darba li kien hemm problema fit-28 ta` Lulju 2000, meta l-Av. Nathalie Hubert, avukat ta` Phillips, kienet talbithom informazzjoni dwar l-istat ta` d-dritt Malti fl-operat ta` client accounts kif ukoll dwar doveri ta` avukati dwar sigriet professjonali. Ipprezenta l-korrispondenza li ghaddiet mal-Av. Hubert.

Andrew Cefai xehed illi huwa kien impjegat ta` CMG International

Limited mill-1 ta` Frar 1999 sal-4 ta` Frar 2001. Huwa kien jikkordina dak rikjest mill-klijenti li kienu jiehdu hsiebhom MASA. Huwa ma kienx involut fil-kwistjoni ta` Phillips, li kien qed jiehu hsiebha Spiteri. Ghalkemm qatt ma ra rendikonti tal-bank relattivi ghal flus, jiftakar li kien ircieva email minghand Spiteri fis-sens illi l-flus kienu qed jinzammu go kont specifiku li kien parti mill-client account ta` MASA taht il-heading Carlton Fiduciare - Client No. 1.

Qal illi Phillips direttament jew tramite Warren kien talbu update tal-bilanc. Huwa staqsa lil Spiteri billi dan kien qed jiehu hsieb il-kwistjoni.

Fisser illi l-klijenti ta` CMG International kienu jiehdu hsiebhom impjegati ta` MASA u ghalhekk komunikazzjoni ma` klijenti kienet ssir b`korrispondenza ta` MASA meta l-kuntatt isir minnhom. Ladarba huwa kien impjegat `a` CMG, il-korrispondenza tieghu ma` Phillips kienet ssir b`letterheads ta` CMG. Meta huwa baghat l-ittra datata 26 ta` Lulju 1999, l-informazzjoni tahieli Spiteri ; fil-fatt huwa kemm ikkopja dak li kien hemm fil-memo li baghtlu Spiteri.

Stqarr illi fis-26 ta` Lulju 1999, Spiteri u Warren kienu l-employers tieghu. Huwa qatt ma kellu kontroll ta` l-flus in kwistjoni ; ghalhekk ma jafx fejn qeghdin jew jekk ghadhomx jezistu.

Fil-kontroezami, stqarr illi CMG International kienet kumpannija fejn Warren kien azzjonist u direttur ; dan kellu kontroll ma` diretturi ohra tal-kumpannija. Ix-xoghol taghha kien jigi minn Warren.

Ighid illi huwa kien staqsa lil Spiteri ghal informazzjoni dwar klijent, u baghat dik l-informazzjoni lill-klijent. Il-klijent kien talab li jkun aggornat dwar s-sitwazzjoni ta` flusu. Qal illi ma jiftakarx jekk il-klijent kienx Warren jew jekk kienx Phillips. Isostni li kien ltaqa` Malta ma` Phillips darba ghal habta ta` bejn l-1999 u 2001, meta kien ser jiltaqa` ma` Warren u Phillips. Ghal dik il-laqgha Spiteri ma kienx prezenti. Kien hemm introduzzjoni u konversazzjoni qasira ; Warren ma kienx spjega ghaliex kien qed jintroducih.

Kompla jixhed illi ltaqa` ma` Warren sabiex jitekellmu dwar CMG International u mhux dwar Phillips.

Ighid illi ma kienx involut ma` Warren fil-Carlton Fiduciare. L-struzzjonijiet ghal Carlton kienu jinghataw minn Warren. Minn dak li jaf, il-klijenti kollha ta` Carlton kienu klijenti ta` Warren.

Ighid illi Warren kien jaghti l-struzzjonijiet tbhala accountant. Jiftakar illi b`referenza ghal Carlton Fiduciare, Warren kien qallu li kienu jitekellmu f`isem

Phillips. Anke qabel ma` bdiet l-kwistjoni tad-*due diligence*, Warren dejjem qal li l-klijent tieghu kien Phillips, anke ghaliex Spiteri u Warren dejjem irreferew ghal Phillips.

Muri dokumenti a fol 41, ikkonferma li l-firma kienet tieghu. Ipprezenta Dok AC1 a fol 680 ; ikkonferma li l-kalligrafija hija ta` Spiteri.

Qal illi CMG International Limited kienet tuza l-facilitajiet bankarji ta` Lombard Bank.

Stqarr illi ma jafx il-flus indikati fi AC1 fejn kienu qed jinzammu ; cert li ma kienux qed jinzammu minn CMG International Limited.

Ikkonferma li kien l-accountant u l-GM tal-kumpanija.

Qal illi mill-memorja jghid li ma jabsibx li Warren kien wiehed mill-firmatarji ta` CMG International Limited ghaliex il-firmatarji kienu Patrick Spiteri, Godwin Muscat Azzopardi u Jonathan Abela, li kien accountant iehor ta` MASA.

John J. Smith xehed li huwa solicator l-Ingilterra. Kien ilu ghoxrin sena jirrapprezenta lil Phillips. Ikkonferma li Dok TF 106 hija ittra mill-bank tieghu li turi li rcevew pagamenti mill-clients account tieghu fl-isem ta` Phillips. B`kollox kien hemm tlett trasferimenti, kollha ta` madwar £10,000 li saru f`Settembru 1998, Lulju 1999 u Novembru 1999. Dawn il-pagamenti waslu minghand MASA. Huwa qatt ma deher la ghal Warren u lanqas ghal Spiteri.

Fil-kontroezami, huwa stqarr illi fis-snin tmenin ma kienx ghadu beda jirrapprezenta lil Phillips.ghadu ma kienx jirrapprezenta lill-attur. Meta Phillips mar ghandu, huwa ma kienx ghamel *due diligence* ghaliex il-flus ma kienux fil-kontroll tieghu, u ma kien ghamel xejn sabiex jigborhom. Huwa qaghad fuq dak li kien jaf dwar Phillips u n-negozju tieghu. Huwa cert li l-fondi li qallu bihom Phillips kienu tieghu. Huwa ma kienx staqsa ghal dokumentazzjoni sakemm din ma gietx mitluba minn Spiteri. Meta din giet mitluba huma ghadew d-dokumentazzjoni kollha.

Fisser illi l-ewwel darba li tkellem ma` Spiteri kien f`April 2000. Rega` kellmu bit-telefon fi Frar 2001. Huwa kien ghamilha cara ma` Spiteri illi huwa kien l-avukat ta` Phillips biss u mhux ta` Warren. Qal illi ma jiftakarx meta sar jaf li Spiteri kien qed jghid li l-flus kienu ta` Warren. Huwa qatt ma ddiskuta l-kwistjoni ma` Spiteri.

Stqarr illi l-korrispondenza li kellu ma` Spiteri kienet dwar *due diligence* u dwar l-Ispettur Woods. F`April 2000, Spiteri kien qed jghid li kellu bzonn jaghmel *due diligence* kif ukoll kellu bzonn il-kunsens tal-partner tieghu qabel jaghmel ir-rilaxx tal-flus.. Fi Frar 2001, Spiteri qal li kellu bzonn il-kunsens tal-National Crime Squad u ta` Woods. Huwa kellem lil Woods ; dan qallu li ma kienx qal lil Spiteri li kien qed iwaqqfu milli jittrasferixxi flus, li ma kienx se jaghmel d-*due diligence* ghalih, u li ghalih kien kollox sew jekk Spiteri jirrilaxxa l-flus. Huwa avza lil Spiteri b`dan kollu u Spiteri wiegbu illi kien se jkellm lil Woods u jerga` jaghmel kuntatt mieghu. Fil-fatt izda Spiteri ma regax ghamel kuntatt mieghu.

Qal illi minbarra din il-kawza, Phillips ghamel ilment quddiem il-Kummissjoni ghall-Amministrazzjoni tal-Gustizzja fejn Spiteri ddikjara li Phillips ma kienx klijent tieghu.

Jesmond Cutajar mill-Bank Centrali ta` Malta xehed illi meta azzjonista barrani kien ikun irid jikseb ishma f`kumpannija registrata Malta kienet iressaq applikazzjoni lill-Bank Centrali ta` Malta sabiex isir *vetting* skont ir-regoli tal-kontroll tal-kambju.

Qal illi minn dak li sab fil-file irrizulta illi l-permess sabiex isir trasferiment ta` ishma lil Warren inghata fl-14 ta` Mejju 1999. L-applikazzjoni kienet saret fl-20 ta` Jannar 1999 minn MASA (Dok JD 1 u Dok JD 2). Phillips ma kellu x`jaqsam xejn ma` CMG. Din il-kumpannija kienet tირrigwarda lil Foresight Holdings Limited. Kien hemm allotment ta` 1000 sehem lil Paul Warren li kien *non-resident*.

Fil-kontroezami, xehed illi mill-file ma kienx jirrizulta li kien hemm trasferiment ta` 1500 sehem lil Warren.

Av. Claudette Fenech mir-Registru tal-Kumpanniji pprezentat l-atti tal-kumpannija CMG International Limited (Dok JD 3).

Albert Muscat xehed illi huwa accountant u jahdem fil-qasam tas-servizzi finanzjarji. Jaghti servizz ta` registrazzjoni ta` kumpanniji, nominee shareholding, company secretary u hwejjeg ohra lil Spiteri. Kien Spiteri li ntroducieh ma` Warren. Fil-fatt Warren gab klijent Malta u hu kellu jaghtih servizz. Kien iltaqa` ma` Warren fl-ufficcju ta` Spiteri. Iltaqa` mieghu wkoll f`zewg laqghat ohra wahda l-Ingilterra u l-ohra fl-Isvizzera. Spiteri kien talbu sabiex imur mieghu ghal-laqgha fl-Isvizzera. Spiteri kien ikkonferma fejn qeghdin l-flus u mbaghad kienet saret lista tad-dokumenti li kellhom jintbaghtu biex ikun jista` jrodd il-flus lura.

Fil-kontroezami, xehed illi d-diskors f`din l-laqgha kien dwar xi flus u li

Spiteri kellu jibghat dawn l-flus lill-avukata. Il-lista tad-dokumenti rikjesta kienet dik normali li tintalab dwar is-sorsi ta` l-flus tal-klijenti. Il-lista tintalab qabel ma jircievu l-flus. Ghalih kienet haga stramba li d-dokumenti kienu qed jintalbu f`dak l-istadju. Il-principju tad-*due diligence* kien jezisti minn dejjem. Qal illi ma jafx Spiteri minghand min kien ircieva l-flus.

Jonathan Abela xehed illi huwa awditur impjegat ta` MASA. Kien jaf lil Warren minn wiccu ghax kien imur l-ufficju, izda ma kellux xoghol mieghu. Ighid li sema` dwar Phillips mill-gazzetti. Qatt ma ltaqa` mieghu.

Fil-kontroezami, xehed illi huwa ma kienx jiehu hsieb flus tal-klijenti. Spiteri kien jiehu hsieb dak ix-xoghol. Il-clients accounts ta` MASA kien ma` Lombard Bank Malta plc.

Raymond Formosa, mil-Lombard Bank Malta plc, xehed illi l-firmatarji ta` CMG International Limited kienu Dr. Godwin Muscat Azzopardi, Dr. Patrick Spiteri, Jonathan Abela u Andrew Cefai. Il-kontjiet infethu fil-1998/1999 u r-relazzjoni taghhom kienet ma` MASA. Qal illi ma jidhirlux li kien sar *due diligence* fuq il-kont dwar pagamenti li saru.

Fil-kontroezami, meta muri dokument a fol 122, stqarr illi mill-istatements, ma jirrizultax li dahal ammont ta` madwar £631,997.20 qabel Lulju 1999. Lanqas ma kien hemm trasferiment mill-kont ta` CMG International Limited tal-ammont ta` £ 577,543.92 bejn Lulju 1999 u 1 ta` Awissu 2000 lil HSBC Bank Malta plc fil-kont ta` MASA. Qal illi CMG ma kellhiex sub-account bl-isem Carlton Fiduciaire, ghalkemm ftakar dak l-isem meta kien jahdem l-Bank bhala Manager. Mill-memorja ftakar li kien hemm trasferiment minn barra lejn Malta u jidhirlu li kien hemm trasferimenti li jirrigwardaw Carlton Fiduciaire f`kontijiet ohra li kien hemm l-Bank. Jidhirlu illi l-kontijiet ta` Carlton Fiduciaire dahlu fil-legal account ta` MASA.

Il-konvenut Av. Patrick Spiteri pprezenta affidavit.

Huwa xehed illi fl-1998 diversi ammonti ta` flus kienu gew trasferiti Malta biex jigu gestiti mill-kumpannija CMG International Limited, li taghha huwa kien direttur. L-idea kienet illi l-back office management tax-xoghol li kellhom bejniethom Paul Warren u Stuart Creggy fil-kamp tal-offshore jigi trasferit Malta u jigi gestit minn Malta. Ghalhekk gew trasferiti diversi files u inholqot struttura biex tiehu hsieb dan x-xoghol. Bhala Manager ta` din l-istruttura kien hemm Andrew Cefai li kien jirrapporta lill-Bord tad-Diretturi. Meta kien sar t-trasferiment tal-files, principalment mill-Ingilterra, sabu li kien hemm hafna dokumentazzjoni u nformazzjoni nieqsa. Kien hemm diversi dokumenti li jirreferu ghal Carlton Fiduciaire u ma kellhomx dokumentazzjoni cara ta` min kien l-proprjetarju u/jew beneficjarju ta` din is-socjeta.

Kompla jghid illi Carlton Fiduciare, li kienet gestita minn Warren, kienet tuza diversi nome de plumes u/jew numri li kienu jinkludu : Carlton Fiduciare SA – Client 900 ; Carlton Fiduciare SA – DD Account ; Carlton Fiduciare SA – Entec Consultants Limited ; Carlton Fiduciare SA – Agence des Artistes ; Carlton Fiduciare SA – Client 01 ; Carlton Fiduciare SA – Client 02 ; Carlton Fiduciare SA – Client 03, fost ohrajn. Sabiex jissuperaw din l-konfuzjoni bdew jiddentifikaw fil-bidu tal-1999 lil min kienu jappartjenu d-dokumenti u l-flus.

Ighid illi d-dokumenti u flus kollha kienu allokatu u ripatriati lis-sidien beneficjarji u legali kollha u ma kienx hemm pendenzi.

Stqarr illi waqt li kien qed isir dan l-esercizzju, Warren u Creggy kienu identifikaw lill-attur Phillips bhala beneficjarju tad-dokumenti u tal-flus li kienu gew trasferiti taht Carlton Fiduciare SA – Client 01. Fil-bidu huma kienu jafdaw lil Warren u Creggy, izda meta saru jafu li dawn kienu qed jigu nvestigati ghal hasil tal-flus u frodi, l-ingieba nbidlet. Kien ghalhekk illi fil-bidu huwa segwa l-istruzzjonijiet ta` Warren u ttrasferixxa f`Dicembru 1998 is-somma ta` £ 65,974 lil Kostenbaum & Levy fl-Isvizzera u wara ghamel tlett pagamenti ohra lil Thos R Jones & Son l-Ingilterra, total ta` £30,000.

Xehed illi llum ighid illi dawk it-trasferimenti ma messhomx saru ghaliex il-beneficjarju veru tal-kont Carlton Fiduciare SA – Client 01 ma kienx Phillips u/jew Muron Limited, kif identifikat minn Warren. Meta hu kien indika lill-impjegati li l-beneficjarju ta` l-kont kien Phillips, huwa kien qed jagixxi biss fuq il-kelma ta` Warren.

Ighid illi skont lista ta` kumpanniji li kienu qed jigu nvestigati fl-Operazzjoni Gandalf, kien hemm Eaton Trust Limited, Carlton Fiduciare SA u kumpanniji ohra mmexxija minn Warren u/jew Creggy. Kien ghalhekk li huwa talab li ssir *due diligence* intensiva ghal kull kont. Il-likwidazzjoni tal-kontijiet ta` Carlton Fiduciare SA saret bejn l-1999 u 2002 u llum ma fadal l-ebda flus appartenenti jew li originarjament kienu taht l-isem ta` Carlton Fiduciare SA. Ghalkemm f`hafna mill-kazi ma kienx hemm opposizzjoni li ssir *due diligence*, fil-kaz ta` Phillips, dan ma kienx gie accettat, u Warren ma riedx li dan isir fil-konfront tieghu u fil-konfront ta` Carlton Fiduciare SA – Client 01. Huwa kompla jinsisti u lejn l-ahhar ta` April 2000, Phillips kien inkarika lil Kostenbaum & Levy.

Spjega li d-dokumenti li huwa kien ircieva u li suppost kellhom juru li Phillips kien il-proprjetarju u/jew beneficjarju tal-flus li kienu gew Malta taht l-isem Carlton Fiduciare SA – Client 01, ma kienux sodisfacenti ghal dawn ir-ragunijiet :-

i) ma kien hemm xejn li juri li Phillips kellhu jitqies bhala proprjetarju u/jew beneficjarju ta` Carlton Fiduciare SA – Client 01, ghaliex ma

kienx hemm mandat jew awtorizzazzjoni ta` rappresentanza ;

ii) id-dokumenti jirreferu b`mod generali u minghajr evidenza cara minn fejn originaw il-flus ta` Phillips. Id-*due diligence* tirreferi ghal dhul minn kommissjonijiet li waslu minn kumpanniji fl-Italja, minghajr ma hemm dettalji specifici tal-kommissjonijiet ;

iii) Id-dokumentazzjoni ma kenitx tinkludi l-kuntratt ta` agenzija u lanqas l-kuntratt ta` management ma` Sarnia Management Corporation Limited ;

iv) jidher li l-flus ghadew minn hafna idejn minghajr raguni valida u hemm imsemmi li l-istess flus ghadew f`isem kumpanniji li ntuzaw minn Warren u/jew Creggy ghal skopijiet ta` hasil tal-flus ;

v) *mid-due diligence* irrizulta illi l-flus tnehhew minn Eaton Trust Limited minn Warren u/jew Creggy minghajr il-kunsens ta` Phillips. Dan ma kienx jaghmel sens ghaliex Phillips ma hax passi immedjati fil-konfront ta` Warren ghal dan il-moviment ta` flus mhux awtorizzat ;

vi) fid-dokumentazzjoni kien hemm hemm konflitt ta` evidenza bhal per ezempju li Phillips ghall-ewwel ighid li ltaq`a ma` Creggy fis-snin tmenin meta mbaghad jghid li ma regax ltaq`a mieghu ;

vii) ma kienx dimostrarat kif u ghaliex il-flus gew denominati f` Carlton Fiduciare SA – Client 01 u li dawn kienu ghall-beneficju esklussiv ta` Phillips ;

viii) L-inkluzjoni ta` Muron Limited taghti lok ghal dubji serji ghaliex m`hemmx dokumentazzjoni certa min kien il-beneficjarju ta` din il-kumpannija. Mid-dokumentazzjoni jidher li kienet gestita minn Collier taht l-istruzzjonijiet ta` Warren u/jew Creggy ;

ix) illi anke Hambros Bank & Trust (Guernsey), mnejn kienu trasferiti hafna mill-flus lejn Carlton Fiduciare SA ma jikkonfermawx bla dubju ta` xejn li l-beneficjarju kien Phillips.

Jinsisti li ghal dawn r-ragunijiet kollha, u anke minhabba l-fatt li l-beneficjarju veru ta` Carlton Fiduciare SA – Client 01 kien identifikat bhala persuna ohra, li m`ghandu x`jaqsam xejn ma` Phillips, il-flus in kwistjoni ma kienux ta` Phillips.

Fil-kontroezami, xehed illi l-azzjonisti ta` CMG International Limited kienu hu, Dr Godwin Muscat Azzopardi u Dr Charles Mangion, Paul Warren u kien hemm *blank share transfer* f`isem Stuart Creggy ghalkemm dan tal-ahhar qatt ma kien registrat bhala azzjonista.

Qal illi huwa ma kienx jafda aktar lil Warren u Creggy.

Stqarr illi ma` Dr. Muscat Azzopardi kellu civil partnership li ghalkemm mhijiex likwidata, ma kenitx qeghda topera. Minn dak li jaf thallsu hafna mid-debituri tal-partnership.

Ighid illi l-kontijiet relattivi ghal din l-pendenza ma kellhomx x`jaqsmu ma` l-partnership izda kienu taht l-kontroll ta` CMG International Limited. B`riferenza ghal Dok TF 14, qal illi l-madwar £600,000 li waslu minghand Hambros Bank ma dahlux fil-kont tal-partnership, izda fi clients account li kienet qeghda tiehu hsiebu MASA ghal CMG International Limited. Ghalkemm ikkonferma li l-flus dahlu fil-kont ta` MASA fil-Lombard Bank, il-flus kienu gew trasferiti b`referenza ghal Carlton Fiduciaire, li kienet il-klijent. Il-kont kien gestit minnu u minn Muscat Azzopardi.

Inqrat lil Spiteri d-deposizzjoni ta` Muscat Azzopardi fi proceduri ohra dwar konversazzjoni li kien hemm bejniethom. Qal illi ma jiftakarx dik il-konversazzjoni. Cahad illi l-flus gew trasferiti l-Ingilterra biex jghin hbieb li ma riedx isemmi isimhom. Dwar il-kliem ta` Muscat Azzopardi fis-sens illi "*I shall never let down friends who helped me transfer these funds ...*" huwa qal illi Muscat Azzopardi ma kienx qed jirreferi ghal flus li gew trasferiti minn Malta illegalment. Mistoqsi min huma allura dawn l-hbieb, huwa stqarr illi ma kienx qed ighid illi ma kienx qal kliem lil Muscat Azzopardi izda kellu jitqies il-kuntest ta` dawn il-kliem.

Saret riferenza lil Spiteri ghal li xehed Muscat Azzopardi :-

"jiena lil Dr. Patrick Spiteri ghidtlu, qalli jien ma nirrispondijiex din l-ittra ta` Dr. Fenech jigifieri, ghidtlu ehe, pero jekk tirrispondiha, hemm paragrafu li jghid li jekk inti ma taghtix rendikont ta` dawn l-flus ahna se nzommuk responsabbli lilek u lill-partners tieghek, fil-plural minghalija kienet, ghidtlu inti obligat tghidilhom illi jiena f`din il-kwistjoni ma naf xejn, la qatt kelli kontroll tal-flus, la naf fejn huma l-flus, ma nafx kif ghaddew, all right qalli, ghidli xi trid naghmel u naghmluha ... Dak il-hin jiena u Dottor Patrick Spiteri ghamilna flimkien dikjarazzjoni ndirizzata lil Dr. Fenech, li fir-rigwad ta` dak li ghandu x`jaqsam mar-riferenza tieghek ghall-partners, jiena rrid nghid li l-partner tieghi Dottor Muscat Azzopardi, la qatt kellhu konnessjoni, la qatt kien jaf b`dawn l-flus u qatt ma hhendiljhom fizikament eccetra. Filghaxija cempilt lis-segretarja ta` Dottor Patrick Spiteri u tlabtha kopja tal-ittra, li suppost marret ghand Dottor Fenech, is-Segretarja qaltli li ma tistax tidhol fl-email, jiena ghaddieli suspett, cempilt lil Dottor Kenneth Grima, ... u ghidtlu ntbaghtet ittra mill-ufficju ta` Dottor Patrick Spiteri, ghamilli pjacir u ibghatli kopja, Dottor Grima baghtli kopja u f`din l-kopja sibt, kif kont issuspettajt li dik il-parti t`isfel ma kienitx inkluza, allura jiena ghamilt email li tirrefletti preciz dak li konna ftehmna, bghattha lil Dr. Fenech ... l-ghada ltqajt ma Dottor Patrick Spiteri fuq affarijiet ohra, konna qed nghaddu xi files lil xulxin, x`kien se jkompli hu, u x`kont se nkompli jien u jiena urejtu li kont dizappuntat hafna, qed nghid dizappuntat biex nimminimizza dak li effettivament ghidtlu u qalli dak zball tas-segretarja, qalli s-segretarja hadet zball, qalli jekk trid insejjhulha issa

biex tispjegalek, ghidtlu jien m'ghandix bzonn ta' l-ebda segretarja tispjegali, ghalija huwa ovvju dak li qed taghmel"

Stqarr illi huwa jiftakar li Carlton Fiduciaire kienet wahda mill-klijenti li hu u Muscat Azzopardi ftehm u li kellu jiehu hsiebha Spiteri. Qal li ma jiftakar xejn dwar l-ittra jew dak li gara. Mistoqsi x'kien ovvju ghal Muscat Azzopardi, jirrispondi li kien ovvju li kien hu li kien qed jiehu hiebb, u li kien qed ihallas l-klijenti kollha ta' Carlton Fiduciaire. Meta Muscat Azzopardi qal li "*huwa ovvju dak li qed taghmel*" kien qed jirreferi ghall-fatt li Spiteri kien qed jiehu r-responsabbilita biex ikun cert li l-affarijiet jimxu sewwa.

Qal illi l-flus reklamati minn Phillips thallsu lil persuna oħra barra minn Malta li gab il-prova li huwa l-beneficjarju. Ighid illi ma setax jisvela l-identita' ta' din il-persuna. Jaccetta illi ma setax jipprattika aktar bhala avukat. Cio' nonostante baqa' jinsisti li ma setax ighid min kien il-persuna.

Dwar id-*due diligence* ta' Phillips, xehed illi huwa kien ircieva dokumentazzjoni li bhala tali kienet tkun sodisfacjenti biex isir esercizzju ta' *due diligence*. In segwitu huwa avza lil Nathalie Hubert illi ma kienux sodisfatti bil-kontenut tad-dokumenti. Dwar Dok T 59 ighid illi d-*due diligence* ma kienx bizzjed minhabba l-investigazzjoni li kienet ghaddejja l-Ingilterra. Huwa kellu jissodisfa r-rekwiziti ta' *due diligence* kif elenkati fil-legislazzjoni tas-servizzi finanzjarji ta' Malta. Ikkonferma illi fid-Dok T 59 kien qal ukoll li l-flus kienu qed qeghdin l-HSBC Bank, u li kienu kontrollati mill-partners tad-ditta ossia hu u Muscat Azzopardi. Dan kien il-clients account f'isem Carlton Fiduciaire ghal diversi klijenti tal-istess. Din l-email intbaghtet bil-letterhead ta' MASA u ghalhekk kienu ghadhom qed joperaw taht MASA li kienet l-management company ta' CMG International. Mistoqsi ghaliex kien ta l-informazzjoni lil Nathalie Hubert ladarba ma kienx ghamel *due diligence*, ippreciza illi huwa qal illi kienu fil-process li jaghmlu *due diligence*. Ighid illi ghalkemm ma kienx spicca d-*due diligence* huwa dehrlu xorta wahda li seta' jaghti l-informazzjoni dwar il-kont lil Nathalie Hubert. Fit-twegiba tieghu ghal mistoqsija ghaliex ghamel it-trasferimenti jekk d-*due diligence* ma kenitx ghadha saret, huwa jirreferi ghal dak li qal fil-paragrafi 10 u 11 ta' l-affidavit tieghu u jsostni li trasferiment isir billi tmur il-Bank, timla formula u t-trasferiment isir. Jishaq li ghamel t-trasferiment ghar-ragunijiet li huma elenkati fl-istess paragrafi 10 u 11.

Kien mistoqsi x'ghamel dwar il-flus li kien diga' baghat lil Phillips meta sab li Phillips ma kienx l-beneficjarju. Wiegeb li ma kienx hemm bzonn jaghmel ebda procedura ta' rimbors ghaliex it-trasferimenti kienu sar skont struzzjonijiet ffirmati minn Paul Warren. Dan kien ighaddilhom hafna xoghol u dak z-zmien kienu ghamlu kalkolu li 8% biss tax-xoghol kien imtebba' b'attivitaa' illegali. Ghalhekk ma kienx ghamel kawza kontra Phillips. Li ghamel kien illi dar kontra Warren billi ha lura l-flus ghax ma hallsux ta' ammonti li dan kellu jiehu ghal xoghol li kienu ghamlu flimkien. Ikkonferma l-kitba tieghu fuq il-memo li pprezenta Andrew Cefai. Qal ukoll illi fin-nota a fol 680 kien indikat illi Phillips

kien Carlton Fiduciaire No.1 ghaliex sa dak z-zmien l-indikazzjoni ta` Warren kienet li klijent numru 1 kien Phillips.

Kien mistoqsi jekk fil-korrispondenza ma` Hubert kienx qal illi ried *clearance* li fl-Operazzjoni Gandalf ma kienx involut Phillips jew Carlton Fiduciaire – No 1. Huwa wiegeb illi kienu qed jirkellmu mal-NCS tal-Ingilterra u billi huma kienu qeghdin ighinuhom, NCS imbaggad kellha tghin lilhom. NCS qalulu li ma` Phillips ma kienx hemm problemi, pero` Warren kellu l-problemi, kif kellha Ethan Trust li Phillips qal li ghaddewi l-flus minnha u li kien hemm dubji jekk Muron Limited kenitx qeghda tintuza ghall-hasil tal-flus. B`referenza ghal Dok TF 48, huwa jghid li din ntbaghtet mill-ufficcju tieghu ghalkemm ma hemmx il-firma tieghu. Fid-dokument jidher car illi huwa kien qed jipprova jehles mid-*due diligence*, izda kellu bzonn aktar informazzjoni dwar min kien il-beneficjarju ta` Muron Limited.

Stqarr illi huwa hallas il-klijenti kollha ta` Carlton Fiduciaire. L-ammont pretiz minn Phillips thallas ukoll lill-beneficjarju. Kellu d-dokumenti li juru dan kollu. Mistoqsi sabiex jipproduci din l-evidenza, qal illi m`ghandux bzonn. Mistoqsi ghaliex f'Ottobru 2000 (Dok TF 76 u 770) kiteb lil Hubert illi kien lest li jiftah *designated account* f`isem Phillips, stqarr illi huwa kien qed jipprova jsib soluzzjoni, u ried li jiltaqghu sabiex jiddeciedu x`inhuma d-domandi u r-risposti u jekk jaslu dak l-hin, jinholq mal-ewwel il-kont. Rinfaccjat bil-fatt illi Woods qatt ma zamm milli jhallas lil Phillips, stqarr illi Woods qallu li Phillips ma kienx il-persuna per se, izda kien hemm problema dwar Ethon Trust u Muron Limited.

Kien mistoqsi ghaliex fin-nota tal-eccezzjonijiet tieghu ma kienx qal illi l-flus ma kienux ta` Phillips. Minn meta saret in-nota tal-eccezzjoni `l hawn kien baqa` xoghol xi jsir. Huwa kien illikwida l-klijenti kollha ta` Carlton Fiduciaire sa Novembru 2002. Qal illi ma jiftakarx meta llikwida Client No 1. Insista illi ma kien ser jaghti l-ebda dettalji dwar il-likwidazzjoni ta` Carlton Fiduciaire.

Il-konvenut Av. Godwin Muscat Azzopardi pprezenta affidavit.

B`zieda ma dak li xehed fil-11 ta` Mejju 2001 fil-procedura tal-mandat, jirreferi ghal fejn irrizulta li huwa ffirmat biex l-flus indikati mill-attur jidhlu fil-kont ta` MASA. Qal illi huwa ma jafx ta` min kienu l-flus ghaliex kienu ndikati b`numru ta` kont u mhux b`isem. Jidher illi dawn l-flus imbaggad inhargu mill-kont ta` MASA wara ftit jiem, minghajr l-operat jew il-firma tieghu. Huwa qatt ma kellu kontroll ta` dawn il-flus wara li hargu mill-kont ta` MASA fl-1998.

Xehed illi hu u Spiteri kienu ghamlu civil partnership biex jezercitaw il-professjoni ta` avukati. Kull wiehed kien jiehu hsieb tal-klijenti tieghu. Huwa kien jiehu hsieb klijenti konnessi mal-Qorti, waqt li Spiteri ma kienx jaghmel xoghol tal-Qorti u kien l-aktar jiehu hsieb klijenti barranin, minbarra l-

amministrazzjoni tal-ufficju. Huwa kien jiggstixxi kompletament l-amministrazzjoni tal-ufficju, il-kontijiet bankarji u l-kontabilita`. Qabel Awissu 2000, huwa ma kellu l-ebda raguni li jiddubita mill-amministrazzjoni ta` Spiteri. Wara xi zmien, u separatament mill-partnership, kienu ftehm u zewg professjonijiet Inglizi, Paul Warren u Stuart Creggy, li kien introducihom n-Nutar Charles Mangion, biex iwaqqfu socjeta` kummercjali Malta bl-isem ta` CMG biex din taghmel xoghol ta` accountancy ghal persuni Inglizi. Spiteri kien ha hsieb d-dettalji kollha, u kien jiltaqa` ma` Warren u Creggy. Spiteri biss kien jiehu hsieb dan x-xoghol u x-xoghol relatat.

Stqarr illi rrizulta mid-dokumentazzjoni illi huwa ma kienx jaf lill-attur u gatt ma ha jew ibbenefika minn xi flus allegatament tal-attur. L-ewwel darba li ltaqa ma` Phillips kien quddiem l-Qorti fil-procedura tal-mandat. Dok TF 9A juri struzzjonijiet lil Hambros Bank and Trust sabiex jinghalqu zewg kontijiet l-Ingilterra u sabiex il-flus jintbaghat fil-clients accounts ta` MASA. Qal illi ma kien jaf xejn dwar dan kollu. Anke fid-Dok TF 9A, il-kontijiet huma ndikati b`numri u mhux b`ismijiet. Ghalkemm hemm l-firma tieghu fid-dokument, ma kienx jaf ta` min huma l-flus. Sostna li huwa ma kienx jaf li l-flus ma baqghux depozitati fil-kont tas-socjeta`. Kien jissopti li biex jaghmel haga bhal dik, Spiteri kellu javzah u jiddiskuti mieghu. Qal li ma jiftakarx x`gara.

Fisser illi Spiteri qal illi kellu struzzjonijiet biex johrog il-flus mill-kont ta` MASA u jiddepositalhom b`mod li tintilef l-*audit trail* taghhom. Huwa personalment ma jafx x`irid isir biex tintilef *audit trial*. Fl-1998 ma kellu l-ebda raguni biex jissuspetta li dawk il-flus ma kienux se jmorru ghand l-beneficjarju taghhom. Huwa ma setax ighid jekk l-flus kienux dawk li kienu depozitati ghand l-Hambros Bank f`isem l-attur. Inltre skont Dok TF 62 u Dok TF 90, flus l-attur kienu trasferiti Malta f`Marzu tal-2000 u mhux fl-1998.

Kompla jixhed illi meta kien sar il-mandat, kien kellem ufficjal gholi tal-Lombard Bank li, wara li ghamel verifiki, qallu li wara li l-flus dahlu fil-kont skont Dok TF 9A, intbaghtu ftit tal-jiem wara minn Spiteri ghand diversi persuni b`diversi ammonti. Jirreferi ghax-xieghda ta` Spiteri a fol 150 dwar il-kontijiet ta` Carlton Fiduciaire meta ighid :- “ *such a way not to leave a connection or a trail of funds, yes they were moved ... some of them were deposited in HSBC, some of them used various other banks, others finished up in a Swiss fiduciary, others finished up in various ...*” Isostni li ma jafx fejn marru dawn l-flus jew x`sar minnhom, ghaliex ma kienx involut fit-transazzjonijiet konnessi ma` dawk il-kontijiet.

Stqarr illi fil-laqgha li kellu ma` Dr. Tonio Fenech, Spiteri nsista li l-flus kienu barra minn Malta f`kont jew kontijiet li kellu kontroll fuqhom hu biss. Spiteri ighid illi huwa hallas il-flus lill-beneficjarju taghhom, li mhuwiex l-attur imma persuna ohra. Dwar dan kollu, huwa ma kien jaf xejn.

Qal illi f`Novembru 2000, cempillu Dr. Fenech dwar il-kwistjoni ta`

Phillips. Lil Dr Fenech huwa qallu li ma kien jaf assolutament xejn. Dak izmien huwa kien diga` ddecieda li jxolji s-socjeta civili ghal diversi ragunijiet, fosthom illi meta staqsa ripetutamente lil Andrew Cefai u Fiona Cassar, li kienet l-assistenti personali ta` Spiteri, ghal files relattivi ma` flus li ma kienux ta` MASA kienu qalulu li ma kien hemm l-ebda rendikont jew nota ta` x`sar minn dawk il-flus. Meta rrinfacija b`dan lil Spiteri hu dejjem qallu li kien "*on top of things*" u li kien jaf x`qed jaghmel. Wara li kien tkellem ma` Dr. Fenech, tkellem ukoll ma` Spiteri. Staqsieh fejn kienu l-flus, u Spiteri wiegbu li dik kienet bicca tieghu, u li l-flus kienu f`aktar minn kont wiehed. Spiteri sostna li ma setax ihallas flus minhabba proceduri ta` hasil tal-flus, billi Creggy u Warren kienu qed jigu nvestigati mill-pulizija Ingliza.

Fisser illi waqt il-laqgha ma` Dr. Fenech, huwa kien ghamilha cara mieghu li ma kien jaf xejn dwar il-vertenza, u Spiteri kien accerta lil Fenech li hu biss kellu kontroll dwar il-flus u fejn kienu, pero` ma riedx jizvela fejn kienu. Spiteri baqa` jishaq li ma setax jitlaq l-flus minhabba responsabbilita` ghal hasil tal-flus. Spiteri qal li l-flus ma kienux fil-kont ta` MASA izda kien go kont barra minn Malta. Spiteri baqa` jinsisti li kien jaf x`qed jaghmel u li kien se jiehu hsieb ta` kollox hu. Wara ftit zmien, Spiteri qallu li l-flus ma kienux ta` Phillips. B`email li baghat hu lil Dr Fenech, spjega illi huwa ma kellux kontroll fuq il-flus u li ma seta` jaghmel xejn.

Qal illi ha d-decizjoni li jxolji s-socjeta` ma` Spiteri. Fil-fatt huwa telaq f`Dicembru 2000. Dak iz-zmien bhala accountant kellu lil Jonathan Abela. Wara li kellmu, Abela qallu li Spiteri ma kienx jghaddilu dettalji dwar flus li ma kienux purament dhul minn xoghol legali ta` MASA. Skond Abela, Spiteri kien izomm ir-records assistit minn Fiona Cassar. Ftit qabel xolja s-socjeta civili, induna li Spiteri kien qed ihaddem flus mhux konnessi mal-attivita` legali u ghalhekk talab li jara l-accounts ta` dawk it-transazzjonijiet. Spiteri rrifjuta li jaghti l-accounts ghax qal li dik ma kenitx bicca tieghu. Ighid illi huwa qatt ma zamm ghandu flus ta` klijenti jew ta` persuni ohra. Sar jaf li Spiteri kellu ghandu flus ta` persuni ohra li kienu marru ghandu qabel ma spiccat is-socjeta`. Meta waslu biex itemmu l-l-partnership, huwa talab minn Spiteri dikjarazzjoni li kien qed jassumi r-responsabbilita` ta` flus li kienu ghandu jew fil-kontroll tieghu. Wara xi zmien, Spiteri tah id-Dikjarazzjoni (Dok GMA 1). Fid-dikjarazzjoni Spiteri qal illi kien qed jiehu r-responsabbilita` ghal vertenzi u flus ta` persuni msemmija hemm. Fosthom kien hemm Carlton Fiduciarie. Meta kien sar s-sekwestru, Spiteri qallu biex ma jikkonfondi xejn ghaliex hu kien assumu r-responsabbilita` ghal kull ma kellu x`jaqsam ma` Carlton Fiduciare. Spiteri qallu wkoll li l-flus ma kienux tal-attur.

B`riferenza ghal Dok TF 45, huwa jixhed illi ghalkemm fl-ittra jinghad illi Spiteri kellu l-intenzjoni li jikkonsulta mieghu, dan bhala fatt qatt ma gara. B`referenza ghal Dok TF 59, ghalkemm fl-ittra hemm illi "*account that can only be operated by two partners*", stqarr li dan mhuwiex veru. Fil-fatt kull partner seta` jopera l-kont. Bhala fatt il-kont kien operat dejjem minn Spiteri u l-flus hargu mill-kont ta` MASA bi struzzjonijiet ta` Spiteri wahdu. Meta giet xolta s-socjeta, il-clients account inghalaq.

Kompla fisser illi huwa nkariga lil awditur John Attard biex jara l-kotba. Meta waslu biex jinghalqu l-kontijiet kollha, fil-clients account ma kien fadal xejn u Spiteri kien assigura kemm lilu kif ukoll lill-awditur li ma kien fadal ebda klijent li kellu xi flus ghand s-socjeta.

Ighid illi Dok TF 89 u TF 90 jirreferu biss ghal Spiteri.

Ighid illi minn ezami tad-dokumenti esebiti jidher illi Spiteri wahdu kien intrabat mal-avukati tal-attur illi jirritorna l-flus, bla ma jinvolti lilu. Dan jirrizulta minn :-

i) Dok TF 93 li jindika li Spiteri biss kien qed joffri garanzija personali ;

ii) Dok TF 96 li juri li Spiteri kien qed jghid lil avukati tal-attur li kien qed jaghmel arrangamenti biex ibiegh xi assi li kellu biex ikun jista` jhallas il-flus lura.

iii) Dok TF 79A u 79C sa Dok TF 96 A li hija kollha korrispondenza li tibda ezatt qabel ma giet xolta s-socjeta`. Jittrattaw it-tentattiv ghal gbir tal-flus da parti ta` Spiteri. Dok TF 79B, bil-kalligrafija ta` Spiteri, juri l-procedura li kellha twassal biex hu jizvela fejn qieghed il-flus.

iv) Dok TF 80 u TF 81 li juru li Spiteri biss kien qed jaghmel proposti lil Dr. Fenech biex isolvi l-kwistjoni.

v) Dok TF 82 fejn hu ma jissemma mkien.

vi) Dok TF 86 li juri li Spiteri hallas lill-attur xi ammonti zghar. Hu ma kien jaf b`xejn.

Jichad illi huwa kellu access ghal files ta` persuni bhall-attur. Fil-bidu tax-xoghol ta` CMG, il-files kienu jinzammu minn Andrew Cefai. Meta mbaghad lejn nofs l-2000, staqsa lil Cefai ghal xi dettalji, dan wiegbu li huwa kellu biss korrispondenza fil-files tieghu u ma kellhux dettalji dwar flus. Cefai kien ikkonferma li dawn kienu ghand Spiteri. Dan kienet konfermat minn Fiona Cassar ukoll.

Qal illi meta bdew jiguh suspetti dwar l-imgieba ta` Spiteri, ha passi fil-pront biex ixolji l-partnership ma` Spiteri. Bhala rizultat ta` dak kollu li gara, huwa personalment garrab danni materjali u kienet affettwata negattivament il-karriera tieghu bhala avukat. Propju ghalhekk kien kostrett isib impieg barra minn Malta.

Fil-kontroezami, jikkonferma li MASA kienet komposta minnu u minn Spiteri biss. Id-dhul mill-professjoni legali kien imur kollu fis-socjeta. Kien hemm accountant li kien jiehu hsieb dan d-dhul. Wara ftit zmien kienu ghamlu socjeta kummercjali, izda din kien jiehu hsiebha Spiteri. Dwar il-flus ta` din huwa ma kellu l-ebda xjenza jew kontroll. Ikkonferma li l-flus reklamati minn Phillips dahlu fil-kont ta` MASA. Mistoqsi dwar jekk messux kellu aktar kontroll ta` dawn il-flus, wiegeb illi fl-1998 ma kienx hemm problemi. Dawn inqalghu fl-2000. Jikkonferma li kien iffirma dokument li jindika li l-flus minn kont ta` xi hadd gew Malta u marru fil-clients account ta` MASA. Huwa assumma li dawn il-flus kienu se jibqghu fil-kont. Kien biss hafna zmien wara u cioe` qabel saret din il-kawza illi sar jaf minn Dr Tonio Fenech illi l-flus ma baqghux fil-clients account. Ma kellux idea fejn marru l-flus. Spiteri ma qallux. It-trasferiment kien jinvolvi mijiet ta` eluf ta` liri.

Qal illi ma setax jispjega ghaliex il-flus dahlu fil-kont ta` MASA mhux fil-kont ta` CMG International Limited. Ighid li Jonathan Abela qatt ma kellmu dwar kontijiet. Lanqas qatt dahal fi kwistjonijiet ta` flus. Meta l-flus dahlu fil-kont, huwa ma kienx jaf x`sar minnhom ; assumma li kienu flus li hargu minn kont ta` bank u dahlu f`kont iehor. Kieku kellu l-icken suspett li daww l-flus ma kienux se jibqghu l-bank, huwa kien jaghmel xi haga izda skopra b`li kien gara biss fl-2000. Spiteri ma kienx jaghtih informazzjoni dwar it-thaddim tal-kontijiet meta kienu ghadhom shab.

Kompla jghid illi meta ghalqu s-socjeta, Jonathan Abela kien ikkonferma kemm lilu, kemm lil Spiteri u kif ukoll lil John Attard illi ma kienx hemm flus ta` ebda klijent fil-clients account. Induna li kien hemm problemi lejn nofs is-sena 2000 ghaliex bdew imorru ghandu hafna nies u jghidulu li c-cheques iffirmati minn Spiteri ghan-nom ta` MASA ma kienux qed jissarrfu. Huwa mar immedjatament ghand Spiteri li qallu biex ihalli f`idejh u li kollux kien *under control*. F`dak l-istadju, huwa kellem l-ewwel lil Andrew Cefai sabiex isir jaf x`kien gara mill-flus. Cefai qallu li ma kellu l-ebda informazzjoni x`jaghti ghaliex Spiteri kien jikkontrolla kollox. In segwitu kellem ukoll lil Fiona Cassar li qatlu li ma setghetx taghtih rendikonti u qatlu biex ikellem lil Spiteri. Fl-ahhar kellem lil Jonathan Abela, li qallu li kienu qeghdin jirritornaw c-cheques, li hereg Spiteri. Fuq l-ebda cheque ma kien ebda il-firma tieghu. Rinfaccjat b`dan kollu mar mill-ewwel ghax-xoljiment tas-socjeta`.

Mistoqsi jekk hassx li kienet responsabilita` tieghu li jara x`kien qed isir, huwa wiegeb illi fl-ahhar ta` kull sena Jonathan Abela kien jaghtih rendikont ta` x`kien hemm fil-clients account u xejn ma kien jindika li kien hemm problema. Jekk kien qed ftakar sew, ighid li huwa kien jiffirma wara li jsir l-audit.

Mistoqsi jekk qabel il-flus kienu jidhlu fil-clients account kienx isir *due diligence*, jghid illi ma kienx isir ghaliex ma kienx hemm ghalfejn ; pero` jekk sar, dan zgur ma sarx minnu.

Mistoqsi illi jekk kien jara dak li kien jidhol u johrog mill-clients account kull tant zmien kienx messu nduna li kien hareg ammont kbir ta` flus mill-clients account, huwa jwiegeb illi ma kienx jara kull transazzjoni li kienet ssir fil-kont.

Qal illi meta kienet saret l-laqgha flimkien ma` Dr. Fenech u Spiteri, u Spiteri ma riedx jghid fejn kienu marru l-flus, Dr. Fenech kien ippropona li Spiteri jghid lil Muscat Azzopardi fejn kienu qeghdin u Dr. Fenech kien ikun mohhu mistrieh. Izda Spiteri kien irrisponda li definittivament ma kienx se jaghmel hekk. Qabel din il-laqgha kien diga` ddecieda li jxolji s-socjeta`.

Isostni li ma jafx assolutament xejn dwar Carlton Fiduciarie. L-ewwel darba li sema` b`Phillips kien meta cempillu Dr Fenech biex issir il-laqgha ta` Novembru 2000.

Ighid illi l-accounts tas-socjeta` ghadhom pendenti billi Spiteri ma tax l-informazzjoni kollha lil John Attard.

John Attard ipprezenta affidavit.

Xehed illi kien jaf lil Muscat Azzopardi qabel ma kienet iffurmata MASA. Fl-ewwel sena ta` d-ditta, l-kumpannija tieghu ta` awdituri kienet taghti servizzi ta` accounting lil MASA. Dak iz-zmien Spiteri kien impjega bhala accountant lil Jonathan Abela u kien talab lil Attard sabiex jaghtih tahrig sakemm ikollu esperjenza Prattika tax-xoghol ta` accountant. Ftit wara, Spiteri beda juza lil Abela bhala accountant u Attard ma baqax jiehu hsieb ta` MASA.

Ikompli jghid illi madwar Settembru/Ottobru 2000, kien ikkomunika mieghu Muscat Azzopardi. Meta ltaqghu nduna mill-ewwel illi Muscat Azzopardi kien mifxul u agitat hafna. Huwa urieh cheques li nhargu favur tieghu li ma kienux onorati mill-Bank. Muscat Azzopardi talbu jghinu biex ikollu nformazzjoni dwar il-posizzjoni finanzjarja ta` MASA ghaliex ried jillikwida s-socjeta`. Sar appuntament ma` Spiteri. Meta talab lil Jonathan Abela lista dettaljata tal-flus tal-klijenti li kienu qed jinzammu, Abela qallu li setax jaghti dik il-lista ghaliex ma kellux dik l-informazzjoni billi hu kellu x`jaqsam biss mal-operazzjonijiet tas-socjeta` legali u ma kellhu ebda informazzjoni dwar flus ohrajn. Abela sostna li Spiteri kien jikkontrolla l-accounts u kien assistit minn Fiona Cassar. Spiteri kien ikkonferma dan kollu. Meta talab l-informazzjoni minn Spiteri, dan irrifjuta ghaliex qal illi kienet informazzjoni privileggjata. Minkejja l-isforzi tieghu anke wara din il-laqgha, Spiteri baqa` jirrifjuta li jaghti l-informazzjoni.

Mal-atti ta` din il-kawza kienu pprezenta l-atti tal-mandat bin-nru 1246/2001 fl-ismijiet "**Fenech et noe vs Spiteri pro et noe et**".

Skont dawk l-atti, il-kreditu pretiz kontra l-intimati kien ta` £577,543.92.

Fix-xieghda li ta Muscat Azzopardi f`dawk il-proceduri, huwa jghid ghal aktar minn darba illi qatt ma kien involut fil-kwistjoni ta` Phillips. L-ewwel darba li sema biha kien meta saret il-laqgħa ma` Dr. Tonio Fenech. Wara dik il-laqgħa, ighid li tkellem ma` Spiteri u jsostni – *“Meta spiccat l-laqgħa jiena lil Dr. Patrick Spiteri ghidtlu jiena frankament ma nistax nifhem ghaliex ma tridx tghidlu almenu fejn huma l-flus. Qalli ma nistax nghidlu ghaliex uzajt certu hbieb fil-mod kif wassalthom hemmhekk u jiena I would never let down friends who helped me. Ghidtlu imma nsomma sooner or later dawn il-flus iridu jithallsu. Qalli jithallsu meta l-Awtoritajiet Inglizi jikklerjawhom.”*

Fix-xieghda tieghu Spiteri jghid illi ma kienx hemm ftehim specifiku kif se titmexxa s-socjeta civili. Huma kienu jimxu kif indikat fl-artikolu 7(1) tal-ftehim. Ighid illi Muscat Azzopardi kien jaf li kien hemm investigazzjonijiet għaddejnin kemm l-Ingilterra kif ukoll l-Amerika. Jghid li huwa ha hsieb tal-kwistjoni personalment mill-bidu nett. Jghid illi huwa kien jinforma lil Muscat Azzopardi b`mod generali x`kien qed jigri fil-kaz u specifikament kien ighidlu dwsar l-investigazzjonijiet.

III. Sottomissjonijiet

A. Bil-miktub

1) L-atturi

L-atturi jirreferu għall-fatti.

Phillips huwa l-proprjetarju ta` somma flus ta` madwar £ 577,543.92, li huwa kien rcieva bhala kumpens għal servizi rezi lil diversi socjetajiet Taljani għal numru ta` snin qabel l-1998. Bejn l-1984 u 1997, dawn il-flus kienu amministrati minn Sarnia go kont denominat P 39 fl-interess u għall-beneficcu ta` Phillips (Dok TF1). Fil-bidu ta` l-1997 Phillips kien kellem lil Warren li tah parir ikellem lil certu Stuart Creggy. Dan tal-ahhar qallu biex ikellem lil Neal Collier ta` Eaton Trust Limited. Wara laqgħa li Phillips kellu ma` Collier, Phillips ittrasferixxa £633,510.14 minn Sarnia għal kont il-bank ta` N M Rothschild & Sons Limited ta` Guernsey, liema kont bankarju kien denominat bl-isem FAIRL Eaton Trust Limited – client account – No. E10340 (Dok TF2 – TF8). F'Ottubru 1997, Collier għal Eaton Trust Limited ittrasferixxa l-flus li lahqu saru £ 645,708.72 lejn kont il-bank ta` Hambros Bank go kont denominat Euro Management (Suisse) - client account - No. 2419550071 (Dok TF9).

Il-konferma li l-flus huma ta` Phillips tirrizulta minn ittra mibghuta minn Sarnia fit-2 ta` Mejju 2000, li kienet indirizzata lil Nathalie Hubert (Dok RLP 4). Phillips ma kienx jaf li ghal habta ta` Lulju 1998, Warren minghajr il-kunsens ta` Phillips ittrasferixxa Malta l-flus lil CMG International Limited f`Malta u Spiteri kellu kontroll assolut tal-flus. L-ewwel darba li Phillips kellem lil Spiteri kien fl-1999, meta Warren u Spiteri cemplu lil Phillips mill-ufficju ta` Warren. Phillips inghata password sabiex Spiteri jkun jista jidentifika lil Phillips fuq it-telephone. Ftit zmien wara, Phillips sar jaf illi l-flus tieghu kienu qed jinzammu go kont ma` flus ohra, u li l-flus kienu ntestati bl-isem Carlton Fiduciaire SA. In segwitu sar jaf li hu kien qed jissejjah Client No 1 (Dok TF 12). Meta ghal habta ta` Lulju 1999, Phillips talab rendikont, huwa ircieva ittra minghand CMG International Limited iffirmata minn Andrew Cefai b`konferma li l-flus kienu jammontaw ghal £ 571,193.92. Kien minn dik l-ittra li Phillips sar jaf illi l-flus tieghu kienu qed jinzammu go kont bl-isem Carlton Fiduciaire.

Fix-xiehda tieghu, Andrew Cefai kkonferma li kien kiseb l-informazzjoni direttament minghand Spiteri. Ghall-atturi, dan huwa fatt rilevanti ghaliex ladarba l-informazzjoni kienet qed tintbaghat minn Spiteri dak ghandu jfisser illi Spiteri kien qed jirrikonoxxi illi Phillips kien s-sid ta` l-flus u li hu kien Client No 1. Cefai jikkonferma wkoll illi l-firmatarji ta` l-kont kienu Spiteri u Muscat Azzopardi. Dan huwa korraborat mix-xiehda ta` Raymond Formosa mil-Lombard Bank li sostna li l-flus bl-isem Carlton Fiduciaire Client No 1 kienu dahlu fil-clients account ta` MASA u li dak il-kont kien gestit u operat minn Spiteri u Muscat Azzopardi.

Billi Phillips ma kienx sodisfatt b`li kien qed isir bil-flus tieghu, fl-ahhar tal-1999, huwa ordna lil Spiteri (permezz ta` Warren) sabiex jaghti rendikont tal-flus u jittrasferiehom ghal go kont ta` bank fl-Isvizzera. Wara diversi sejhiet ghar-restituzzjoni tal-flus, fil-21 ta` Marzu 2000, MASA permezz ta` Spiteri kitbet lill-konsulent legali Svizzeru ta` Phillips in konnessjoni ma` proceduri ta` *due diligence* illi MASA allegatament riedet taghmel qabel ma taghti lura l-flus (Dok TF 17).

L-atturi jikkontendu illi din tad-*due diligence* kienet biss skuza ghaliex l-esercizzju ta` *due diligence* dejjem isir qabel mhux wara li jigu accettati flus tal-klijenti. Huwa ghalhekk tal-iskantament kif il-konvenuti accettaw li l-flus jidhlu fil-kont tal-bank ta` MASA minghajr *due diligence* ; imbaghad ironikament kienet rikjesta *due diligence* meta kien rikjest it-trasferiment tal-flus. Ghall-atturi, din mhi xejn ghajr *mala fede* da parti tal-konvenuti. Inoltre kif jidher mill-ittra Dok TF 17, ir-rikjesta ta` *due diligence* saret biss ghaliex il-konvenuti riedu konferma bil-miktub mill-attur illi l-flus investiti ghan-nom tieghu fl-isem Client No. 1 jigu trasferiti f`kont iehor, u dikjarazzjoni ta` Phillips li l-provenjenza tal-flus kienet nadifa u dwar l-identita tal-persuna li awtorizzat it-trasferiment tal-flus fil-kont denominat Carlton Fiduciaire. Anke hawn it-talba kienet stramba ghaliex kienu l-konvenuti stess qeghdu l-flus taht d-denominazzjoni ta` Carlton Fiduciaire u mhux Phillips.

Ikompli jinghad illi ghalkemm Phillips ghadha t-taghrif li kien mitlub fil-forma rikjesta, u minkejja li rega` talab ir-restituzzjoni tal-flus, il-konvenuti baqghu inadempjenti (Dok TF 18-24). Ftit wara dan, permezz ta` ittra ohra Dok TF 25, Phillips kien nformat illi qabel ma seta` jsir t-trasferiment, kien hemm bzonn tal-procedura ta` *due diligence* ghaliex allegatament i) il-flus kienu qed jinzammu go kont denominat Carlton Fiduciaire ; ii) Carlton Fiduciaire kien l-isem ta` socjeta` mil-Liberia, li flimkien ma` diversi socjetajiet ohra kienu qed jigu nvestigati mill-awtoritajiet Inglizi dwar diversi reati ta` hasil ta` flus ; u (iii) Spiteri kien ghamel xi tip ta` arrangament mal-awtoritajiet Inglizi illi ma jillikwida ebda kont fl-isem Carlton Fiduciaire minghajr l-approvazzjoni tal-istess awtoritajiet. Fl-ittra jinghad ukoll illi Spiteri ma kellux informazzjoni dwar l-allegat beneficjarju tal-flus.

L-atturi jissottomettu illi mill-provi rrizulta illi f`dan iz-zmien il-flus kienu qed jinzammu go clients account ta` MASA (ara l-ittra tat-18 ta` April 2000 – Dok TF 34). Ghalkemm Phillips qatt ma awtorizza t-trasferiment u ma kellu l-ebda konnessjoni ma` Carlton Fiduciaire, huwa accetta u pprepara dikjarazzjoni fl-10 ta` Mejju 2000, fejn ikkonferma mnejn kien gew il-flus (ara Dok TF 43 u TF 44). Fit-22 ta` Mejju 2000, il-konvenuti kkonfermaw li d-dokumenti u d-dikjarazzjoni kienu sufficjenti ghal fini ta` *due diligence* (Dok TF 45) Eppure Spiteri xorta ha l-posizzjoni li ma setax jaghti informazzjoni dwar il-flus u ma seta jaghmel l-ebda trasferiment. Irrizulta li qatt ma kien hemm xi tip ta` xkiel da parti tal-awtoritajiet Inglizi biex ma jkunx hemm rilaxx tal-flus (Dok TF 57, TF 86 u TF 87). Wara ittra interpellatorja tal-31 ta` Lulju 2000 (Dok TF 57) il-konvenuti baghtu fax datata 1 ta` Awissu 2000 fejn nformaw lil Phillips li l-flus kienu qeghdin l-HSBC taht il-kontroll effettiv ta` MASA u li kienu go clients account denominat Carlton Fiduciaire – Client No 1 (Dok TF 59). Fl-20 ta` Ottobru 2000, ksaret proposta mill-konsulenti legali Svizzeri ta` Phillips sabiex il-flus jigu trasferiti mill-clients account ta` MASA u jitpoggew go kont Malta fl-isem ta` Spiteri u ta` John J. Smith konsulent legali Ingliz ta` Phillips. Spiteri accetta l-proposta tant li nforma lil Phillips li “*we shall start the process of opening a designate bank account on Monday 30<sup>th</sup> October*” – Dok TF 76/77. Bhala fatt xejn ma seh minn dan ghaliex Spiteri stqarr li kien offiz li Phillips kien gie Malta biex jiltaqa` mal-konsulenti legali tieghu.

L-atturi jissottomettu illi mill-kumpless tal-provi ma kellux ikun hemm l-icken dubju illi :- i) l-flus in kwistjoni kienu u baqghu proprjeta ta` Phillips ; ii) meta l-flus ghadew fil-kontroll tal-konvenut kienu jammontaw ghal £ 631,997.20 ; iii) minn dan l-ammont Phillips ircieva £ 102,338.44 ; iv) sas-26 ta` Lulju 1999, il-konvenuti kellhom fil-pussess taghhom £ 571,193.92 ta` Phillips ; v) il-flus kienu depozitati fil-clients account ta` MASA taht il-kontroll assolut ta` Spiteri u Muscat Azzopardi ; u (vi) xejn aktar ma thallas lil Phillips minkejja li saret din il-kawza.

Daqstant dwar il-fatti li hargu mill-provi u mill-qies tal-istess.

L-atturi jikkontendu illi r-responsabilita` legali tal-konvenuti ghar-

rifuzjoni tal-flus hija regolata kemm mid-disposizzjonijiet tal-Kodici Civili dwar l-istitut tad-depozitu (Art 1891 sa 1924), mid-disposizzjonijiet tal-ligi dwar l-obbligazzjonijiet fiducjarji (Art 1124A sa 1124B) u anke mid-disposizzjonijiet generali dwar l-obbligazzjonijiet r-responsabbilita ghal danni.

Ighidu l-atturi illi mill-mument illi l-konvenuti accettaw il-flus fil-kont bankarju ta` MASA huma accettaw illi bhala depozitarji tal-flus jassumu l-obbligi legali kollha naxxenti mill-istess. Wara li jirreferu ghal diversi disposizzjonijiet tad-depozitu, isostnu illi tenut kont tal-eccezzjonijiet, partikolarment rilevanti huwa l-Art 1909(1) tal-Kap 16 li jistipula li d-depozitarju m` ghandux jedd jitlob illi d-depozitant jipprova li hu sid tal-haga depozitata. Fil-kawza tal-lum, il-konvenuti kollha ressu l-eccezzjoni li Phillips ghandu jipprova li huwa sid il-flus. Skont dik id-disposizzjoni, l-eccezzjoni hija nsostenibbli.

Isostnu l-atturi li meta l-konvenuti accettaw il-flus, in kwantu avukati u professjonisti, assumew flimkien ma` MASA r-responsabbilitajiet u l-obbligazzjonijiet ta` fiducjarji.

Igibu `l quddiem l-argument illi ghalkemm fl-1998, l-Art 1124A u 1124B tal-Kap 16 ma kienux fis-sehh, stante li sal-lum il-konvenuti baqghu ma tawx lura l-flus, allura huma vinkolati anke llum b`dawk id-disposizzjonijiet.

Ighidu l-atturi illi l-konvenuti naqsu mill-obbligi taghhom bhala fiducjarji. Mhux biss qeghdin izommu ghandhom flus li huma ta` Phillips kontra r-rieda tieghu, izda jidher almenu fuq li xehed Spiteri illi ddisponew minnhom.

Issir riferenza ghas-sentenza fil-kawza “**Paul Muscat et vs Mario Muscat**” deciza minn din il-Qorti fit-2 ta` Ottobru 2008.

Jirreferu ghall-Kodici tal-Etika tal-Avukati ; in partikolari : ghall-ewwel taqsima, l-ewwel kapitolu, regoli 1 u 3 ; ghat-tieni taqsima, l-ewwel kapitolu, regola 1 ; ghat-tieni taqsima, it-tieni kapitolu, regola 2 (fil-konfront ta` Muscat Azzopardi ; ghat-tieni taqsima, it-tielet kapitolu, regoli 1 u 4.

Isostnu l-atturi illi abbazi tal-provi, irrizulta li Spiteri u Muscat Azzopardi kienu l-unici socji ta` MASA fiz-zmien rilevanti (Dok GM1).

L-atturi jirreferu ghas-sentenza tal-Qorti tal-Appell tal-4 ta` Ottubru 1991 fil-kawza “**Anthony Bugeja vs Carmelo Agius et**” deciza mill-Qorti tal-Appell fil-4 ta` Ottobru 1991.

Ighidu l-atturi illi skont l-Art 1678(1) tal-Kap 16,, meta socju jikkontratta fl-isem tas-socjeta`, huwa jorbot lis-socji kollha, jekk dawn ikunu tawh setgha f'dan s-sens. Hekk gara fil-kaz tal-lum. Id-disposizzjoni hija cara wkoll fis-sens illi hemm responsabilita` kongunta tas-socji kollha, kulhadd b`sehem indaqs, anke jekk m`hemmx ugwaljanza fl-ishma.

Jaghmlu l-osservazzjoni li Muscat Azzopardi eccepixxa illi huwa ma kien jaf b`xejn dwar il-flus. Eppure fl-ebda stadju tat-trattazzjoni tal-kawza ma prova li ma setax ikun jaf bl-agir tas-socju tieghu anke li kieku ezercita diligenza normali. Abbazi tal-provi akkwiziti, irrizulta li Muscat Azzopardi ta setgha lis-socju Spiteri sabiex jopera kif kien qed jopera. Inoltre kien anke nvolut direttament ; infatti Dok TF 9A turi l-firma ta` Muscat Azzopardi. Dan ifisser li kien jaf b`Carlton Fiduciaire. Kien jaf ukoll li kienu qed jircievu ammonti kbar ta` flus fil-kont ta` MASA.

Jirrilevaw l-atturi illi ghalkemm mhuwiex car x`gara mill-assi tas-socjeta fil-prezunt xoljiment, jidher li kien hemm arrangement provizorju bejn is-socji dwar min minnhom kellu jiehu hsieb certi klijenti (Dok GM 2). Ghalkemm intuzaw numru ta` entitajiet ghall-amministrazzjoni tal-flus, bhal CMG International Limited, Carlton Fiduciaire, u MASA, il-posizzjoni legali tal-konvenuti fil-konfront ta` Phillips tibqa` ntatta. Kienu spiteri u Muscat Azzopardi li flimkien li ddecidew li jittrasferixxu l-flus minn Carlton Fiduciaire ghall-clients account ta` MASA. M`ghandux ikun hemm dubju li l-flus ta` Phillips jinsabu fil-clients account ta` MASA. Dak li mhuwiex car huwa x`sar mill-flus minn Lulju 1998 sal-lum. Jirrizulta li f`Lulju 1998, il-flus ta` Phillips hargu minn Carlton Fiduciaire u dahlu fil-clients account ta` MASA. Ghalkemm matul l-1999 jidher li l-flus kienu amministrati minn CMG International Limited mhuwiex car fejn marru.

L-atturi jaghmlu enfasi fuq il-fatt illi l-korrispondenza dwar il-kaz kienet kondotta dejjem minn MASA.

Imkien ma tirrizulta ppruvata oggezzjoni da parti ta` Muscat Azzopardi li jsir hekk.

2) Il-konvenut Dr. Godwin Muscat Azzopardi

Dwar l-eccezzjoni illi l-mara tieghu Mary Ann Muscat Azzopardi mhijiex il-legittimu kontradditur tal-atturi, il-konvenut Muscat Azzopardi jissottometti li hija kienet ghal kollox estranea minn MASA u ghall-mod kif din kif kienet tahdem u tigi amministrata. Inoltre hija qatt ma kienet azzjonista ta` CMG International Limited.

Isostni li huwa ftit li xejn jaf x`gara fil-kaz ta` Phillips. Kull ma ssemma

mill-atturi gie a konoxxenza tieghu ftit taz-zmien qabel saret din il-kawza.

Ighid illi MASA kienet kostitwita fl-1 ta` Jannar 1995. Dak iz-zmien huwa kien jaghmel xoghol tal-Qorti ta` klijenti Maltin waqt li Spiteri kien jaghmel xoghol finanzjarju u fiskali. Skont l-Art 1650 tal-Kap 16, MASA kienet "socjeta partikolari" u l-iskop taghha kien li tipprovdi pariri legali, kemm Malta kif ukoll barra. Imkien fl-istatut kostitutiv taghha ma jirrizulta li setghet tipprovdi servizzi finanzjarji jew ta` investimenti. Kull parti kkontribwiet Lm 1000 ghall- kapital tas-socjeta`, u l-qliegħ u t-telf kellhom jinqasmu ndaqs bejniethom. Fil-kaz ta` terminazzjoni, jew fil-kaz illi s-socjeta` tispicca minghajr bizzzejjed assi biex thallas d-djun taghha, kien patwit illi "*the Members shall be under obligation to make funds available for this purpose in proportion to their share of ownership of the Capital thereof.*" Is-socjeta` kellha tigi amministrata bi qbil bejn s-socji u kull wiehed kien vestit bir-rappresentanza gudizzjara u legali. Inoltre kien miftiehem illi "*nothing herein contained shall be construed as constituting either Member the agent of the partner of the other Member for any purposes other than the business contemplated by this Deed and for the purposes thereof.*"

Ighid illi CMG International Limited kienet kostitwita fis-17 ta` Settembru 1998 bil-ghan illi tipprovdi servizzi amministrattivi lill-klijenti barranin li kellhom investimenti li kienu f`idejn CMG Consulting Sarl. Dawn s-servizzi kellhom jinghataw minn Malta bi prezz aktar vantaggjuż. CMG Consulting kienet kumpannija Svizzera fformata minn Paul Warren, Stuart Creggy u Neal Collier. L-ewwel diretturi ta` CMG International Limited kienu Patrick Spiteri, Paul Warren, Thierry Quincerot, u l-konvenut Muscat Azzopardi. Ighid li huwa rriżenja fit-12 ta` Marzu 2001, cioe ftit wara li xolja MASA.

Muscat Azzopardi jirrileva illi kien propju fil-kors ta` din il-kawza li sar jaf għall-ewwel darba diversi ħjwejjeg fosthom ir-relazzjoni bejn Phillips u Warren, u l-provenjenza tal-flus li Phillips isostni li huma tieghu. Jaghmel riferenza għax-xieħda ta` Phillips, u jissottometti li rriżulta mill-kontroezami, u b`ammissjoni tieghu stess, illi l-flus ried izommhom barra l-Ingilterra għal ragunijiet fiskali, jigifieri biex ma jhallasx taxxi. Fix-xieħda tieghu, l-attur qatt ma jinvolvi lil Muscat Azzopardi. Jaghmel riferenza wkoll għall-persuni l-oħra li xehdu waqt il-kawza. Jishaq illi fix-xieħda ta` l-persuni kollha huwa qatt ma jissemma, ħlief fid-deposizzjoni ta` Dr Tolnio Fenech. Fix-xieħda tieghu, Cefai stqarr illi huwa kien jahdem biss ma` Spiteri u jieħu direzzjonijiet mingħandu biss.

Muscat Azzopardi jsostni li l-kawza attrici hija mtebba` b`kawza llecita. Isostni illi fis-sottomissjonijiet tagħhom l-atturi hallew barra għal kollox dan l-aspett kruċjali tal-kwistjoni. Jissottometti li l-istorja bdiet u komplet għal skop illecitu. Phillips ried jahbi flusu mill-awtoritajiet Ingliżi biex ma jhallasx taxxi. Phillips ma gab l-ebda prova li fil-bidu huwa kien qed jircievi l-ħlasijiet b`kummissjonijiet jew senserija minn kumpanniji Taljani. Il-fatt illecitu ma

kienx biss il-provenjenza tal-flus, izda anke l-iskop tac-caqlieq taghhom minn Sarnia ghal Eaton Trust ghal CMG International Limited. Dwar ic-caqlieq minn Sarnia ghal Eaton, Phillips ighid :- “ ... *I felt that confidentiality had been compromised and if this third party wished to do so they might create a difficulty or embarrassment for me*”. Skont dan il-konvenut, id-diffikolta` kienet kostitwita mill-fatt illi kien hemm prospett reali li l-awtoritajiet Inglizi jsiru jafu bil-flus u jiehdhu passi ghal evazzjoni mit-taxxa kontra Phillips. Min ta parir lil Phillips bhal Warren u Creggy kienu nvestigati mill-pulizija Ingliza. Ghal xi raguni, Warren baqa` ma tax ix-xieghda tieghu fil-kawza. Irrizulta li kien Warren li ta struzzjonijiet lil Spiteri biex jittrasferixxi l-flus minn CMG International Limited ghal kont intestat Carlton Fiduciaire. Phillips stess jaccetta illi ma ta lebda struzzjonijiet f`dan is-sens. L-illecita` fit-tieni caqliqa, cioe minn Eaton Trust ghal CMG International, tirrizulta mill-istruzzjonijiet li Spiteri jghid li kellu minn Warren fis-sens illi Spiteri jghid li huwa kellu struzzjonijiet cari biex jitlef l-audit trial. Ghalhekk – skont Muscat Azzopardi - huwa evidenti li l-flus reklamati minn Phillips kienu l-frott ta` agir illecitu u/jew reati kriminali.

Muscat Azzopardi jirreferi ghall-Art 987 u 990 tal-Kap 16 u ghall-gurisprudenza fejn il-qrati rrifjutaw li jaghtu effett ghal obligazzjonijiet li kellhom kawza pprojbita mil-ligi. Skont dan il-konvenut, l-illecita tal-flus reklamati mill-attur twaqqqa` ghal kollox l-argumenti tieghu meta jipprova jibni l-azzjoni fuq l-istituti tad-depozitu, tal-obbligazzjonijiet fiducjarji u tar-responsabbilita` delittwali. Inghad dan bla pregudizzju ghall-fatt illi fil-kaz tal-lum il-kuntratt ta` depozitu ma jiffigurax ghaliex Phillips ma ddepozita xejn ma` MASA. Jekk kien hemm depozitu, dan kien minn Warren lil CMG International Limited, li mhux parti fil-kawza.

Jissottometti li Phillips joqghod fuq Dok TF9A biex jattakka l-kredibilita tieghu fis-sens illi Phillips jinsisti li l-flus tieghu ghaddew ghand MASA, bil-konnoxxenza shiha tieghu. Skont Muscat Azzopardi, Phillips ihalli barra zewg fatti krucjali : i) illi la direttament u lanqas tramite haddiehor ma ghadda flus lil MASA jew lis-socji taghha ; ii) illi Warren, anke jekk Phillips jsostni li ghadda flusu lil haddiehor minn wara dahru, ma kellu x`jaqsam xejn ma` MASA, izda kien involut ma` CMG International Limited. Ighid Muscat Azzopardi illi huwa car illi l-istruzzjonijiet wara dak li hemm fid-Dok TF 9A ghaddew bejn Warren u Spiteri wahedhom. Hemm la kienu involut Phillips, lanqas hu. Isostni li l-clients account ta` MASA spicca intuza f`operazzjoni biex l-flus jitilfu l-istorja t-*trail* taghhom. Isostni li ra l-ewwel darba Dok TF 12 u TF 13 wara li saret din il-kawza. Kollox sar bejn Warren u Spiteri ad insaputa tieghu, ghalkemm sar uzu mil-letterheads ta` MASA.

Muscat Azzopardi jinsisti illi hu u Spiteri zammew linji separati ta` hidma, ghad illi kienu jahdmu mill-istess bini ; sahsanita l-istaff u l-facilitajiet baqghu separati. Dan premiss, l-organizzazzjoni u l-amministrazzjoni kienet f`idejn Spiteri. Jistqarr illi huwa kien kuntent jaghmel x-xoghol tieghu u jircievi l-paga fl-ahhar tax-xahar, u qatt ma kellu raguni jissuspetta li Spiteri ma kienx qed jamministra tajjeb l-hwejjeg tas-socjeta`. Jiccita lill-Prof Caruana Galizia fejn jghid illi – “ *The most important characteristic of partnership and that which*

receives the most frequent application is that it is based on reciprocal trust, that is, the trust which each of the partners places in the honesty and solvency of the others ...” Propju ta` din ix-xorta kienet il-fiducja li wasslitu sabiex jiffirma l-istruzzjonijiet kontenuti fid-Dok TF 9A, u li kienu preparati minn Spiteri. Fic-cirkostanzi ma jistax jinghad illi Muscat Azzopardi naqas minn xi obbligu kontemplat bl-Art 1032(1) tal-Kap 16 u ghalhekk m`ghandu l-ebda htija fil-konfront ta` Phillips.

Jinsisti illi a tenet tal-Art 1669 tal-Kodici Civili, l-inkariku li kellu Patrick Spiteri, bhala amministatur ta` MASA, kien iqieghdu fil-posizzjoni ta` mandatarju tieghu u ta` MASA. Dan premess, bhala mandatarju, Spiteri kellu s-setgha li jamministra il-hwejjeg ta` MASA. Jaghmel riferenza ghall-Art 1673(d), ghall-Art 1873(1) u ghall-Art 1880(2) tal-Kodici Civili.

Isostni li waqt illi MASA ma hadet l-ebda beneficciu minn dawn l-flus, tant li kien hemm xoljiment taghha, m`ghandux ikun hemm l-icken dubju li hu (u cioe` Muscat Azzopardi) ma ta l-ebda setgha jew inkariku lil Spiteri sabiex juza l-kont bankarju ta` MASA ghal hasil tal-flus.

B. Bil-fomm

1) Il-konvenut Av. Patrick Spiteri

Jissottometti illi kien jinkombi fuq Phillips l-oneru tal-prova illi huwa s-sid tal-flus. Anke li kieku Phillips jirnexxielu jaghmel din il-prova, xorta wahda ma kienx hemm obbligu da parti tal-konvenuti li jirritornaw l-flus. Billi l-flus kienu frott ta` negozju llecitu, Phillips ma kellux dritt jistitwixxi din il-kawza. Bla hsara ghal dan kollu, l-uniku dannu li Phillips jista` jirreklama huwa li kien ippruvat mill-uzu ta` flusu u ghalhekk imghax ta` 8% fis-sena. Billi d-disposizzjonijiet tal-ligi dwar l-obbligazzjonijiet fiducjarji ma kienux ghadhom fis-sehh fl-1999, Phillips kellu jfittex rimedji li kienu disponibbli skont il-ligi ta` dak iz-zmien, mhux jirrikorri ghal rimedji li ligi li giet wara kienet taghti.

Jissottometti li ghalkemm l-amministrazzjoni kienet f`idejh, l-informazzjoni kollha dwar il-kontijiet kienu disponibbli lill-partners tad-ditta ; u wiegeb ghal kull domanda li ghamel Muscat Azzopardi minghajr habi ta` xejn. Anke jekk wiehed ikun *managing partner* dak il-fatt ma jesonerax lill-imsieheb l-iehor mill-obbligu li jistaqsi u li jkun jaf x`qed isir fid-ditta. Ghalhekk ir-responsabilita` hija kollettiva u allura *in solidum*.

Dwar il-flus, ighid illi rrizulta li dawn gew minghand Warren, li sena wara kien arrestat mill-pulizija Ingliza in konnessjoni ma` hasil ta` flus. Ighid illi huwa kien obligat irodd il-flus lil min ghaddiehomlu. Billi l-flus waslu ghandu minghand Warren, ma setax ighaddilhom lil Phillips li ghalih kien terz. Ighid

illi mill-provi ma rrizultax illi Phillips kien il-roprejtarju tal-flus. Sahaq fuq ix-xieha mankanti ta` Warren. Ikkonferma illi huwa ghadha l-flus lil min irrizultalu li kien il-veru propjetarju taghhom. Mistoqsi mill-Qorti jekk tizzultax ricevuta tal-konsenja tal-flus, Spiteri wiegeb illi ricevuta ma setghetx tigi prodotta.

Irrizulta illi l-flus ingabu Malta sabiex jinhhew. Dik kienet kawza llecita li kienet timpedixxi lil Phillips milli jiehu l-azzjoni tal-lum.

2) L-atturi

Irrizulta li Phillips affida £600,000 lil ufficcju ta` avukati. Il-flus dahlu fil-kont ta` MASA. L-ewwel haga li ghandu jaghmel avukat qabel jircievi flus fil-kont tieghu huwa li jaghmel d-*due diligence* sabiex isir jaf il-provenjenza tal-flus. Ir-ragunijiet li gabu l-konvenuti biex Phillips ma jithallasx ma huma xejn hlief skuzi.

Saret il-prova li Phillips kien il-propjetarju tal-flus. Fil-fatt kienet ipprezentata u konfirmata bil-gurament il-korrispondenza li ghaddiet bejn l-Av Hubert u Spiteri, fejn Phillips kien identifikat bhala t-titolari tal-flus. Tant kien is-sid illi minnhom Spiteri baghatlu £100,000 minn dawn l-flus.

Spiteri ighid illi huwa hallas lil haddiehor bla ma gab il-prova tal-pagament lanqas wara li kien ordnat mill-Qorti (diversamwent presjeduta) biex jaghmel dan.

Skont l-atturi, il-verita` hija illi Spiteri ma ta l-flus lil hadd.

Dwar l-allegata kawza llecita, l-atturi jsostnu illi ma hemm l-ebda kawza llecita ghaliex l-ebda awtorita` ta` pajjiz ma tiehu hsieb il-gbir ta` taxxa ta` pajjiz iehor.

Dwar il-posizzjoni tal-konvenut Muscat Azzopardi, l-atturi jsostnu illi l-flus dahlu fil-kont ta` MASA. Dan il-kont kellu zewg firmatarji, u cioe` l-konvenuti. Bejn Spiteri u Muscat Azzopardi kien hemm socjeta` civili. Kull wiehed seta` jamministra l-propjeta li tidhol fil-kontijiet. Ir-responsabbilita` ghalhekk kienet tat-tnejn. Il-fatt li meta l-affarijiet ma bdewx sejrin tajjeb, ftehm u bejniethom kif jaqsmu l-klijenti jfisser li l-klijenti qabel kienu kongunti. It-tnejn huma ghalhekk responsabbli biex jaghtu l-flus lura. La si tratta ta` socjeta` civili (mhux kummercjali) ir-responsabilita` hija ghall-ammont kollu.

Dwar ix-xoljiment tas-socjeta` civili, l-atturi jghidu illi ma hemm l-ebda

prova oggettiva tax-xoljiment.

L-atturi jinsistu illi ghalkemm fiz-zmien meta gara l-kaz il-ligi dwar l-obbligazzjonijiet fiducjarji ma kienitx ghada fis-sehh, xorta wahda kien hemm il-ligi tal-mandat, li tobbliga lill-mandatarju li jrodd lill-mandant il-flus li jkun ircieva.

3) **Il-konvenut Dr Godwin Muscat Azzopardi**

Isostni li Phillips organizza ruhu ma` Warren u Creggy sabiex ma jinqabadx mill-awtoritajiet Inglizi ghal evazzjoni ta` taxxa. L-iskop ta` Phillips kien illi jintilef l-*audit trail* ta` l-flus. L-illicitu beda mill-bidu nett u kompli sakemm il-flus waslu Malta. Il-Qorti m`ghandiex tippresta ruhha biex tiggudika dwar hwejjeg li jinvolvu hasil ta` flus.

Muscat Azzopardi jinsisti illi kull ma jaf dwar il-flus sar jafu fil-kors tal-gbir tal-provi fil-kawza tal-lum.

Jissottometti li l-fatt illi saru hlasijiet lil Warren mill-kont ta` MASA ma jfissirx li huwa ghandu jkun responsabbli stante li huwa ma kien jaf b`xejn dwar dak ic-caqliq ta` flus.

Muscat Azzopardi jistaqsi ghaliex Warren ma kien imharrek fil-kawza tal-lum.

Isostni li ghalkemm issem mew l-istituti tad-depożitu u tal-mandat, ma rrizultax la meta twieldet r-relazzjoni kontrattwali tad-depożitu jew l-mandat, u lanqas bejn min. Ir-relazzjoni kontrattwali accertata kienet dik ta` bejn Phillips u Warren.

Jibqa` jghid illi bid-dikjarazzjoni ffirmata tieghu, Spiteri kien qieghed jassumi r-reponsabbilita` wahdu ghal kollox. Ghal Muscat Azzopardi, dik tikkostitwixxa prova li kien hemm relazzjoni bejn Warren u Spiteri, li certament ma kienitx tinvolvi lillu.

Ikkonferma li MASA kienet xjolta qabel saret il-kawza tal-lum.

IV. **L-ewwel u r-raba` eccezzjonijiet tal-konvenuti Muscat Azzopardi**

Il-Qorti sejra tittratta u tiddeciedi flimkien l-ewwel u r-raba` eccezzjonijiet tal-konvenut Dr Muscat Azzopardi billi huma relatati.

L-ewwel eccezzjoni taqra :-

In linea preliminari t-talba attrici fil-konfront taghhom hi inattendibbli billi l-eccipjenti qatt ma kellhom il-kontroll effettiv / id-disponibilita` tal-fondi msemmija.

Ir-raba` eccezzjoni taqra :-

Illi bla pregudizzju ghall-premess ma tezisti l-ebda solidarjeta` bejn l-eccipjenti, il-konvenut l-iehor u s-socjeta` civili Muscat Azzopardi Spiteri & Associates, li llum hija xjolta.

Il-Qorti taghmel riferenza ghas-sentenza li tat il-Qorti tal-Appell fl-4 ta` Ottubru 1991 fil-kawza "**Anthony Bugeja vs Carmelo Agius et**" fejn inghad :-

"Assocjazzjoni jew socjeta ta` natura civili (cjoe mhux wahda kummercjali fis-sens li l-assocjazzjoni tinholq biex tezercita l-kummerc u taghmel l-qliegħ) fid-dritt taghna hija "persuna", jigifieri soggett tad-dritt, kapaci li takkwista drittijiet u tassumi obligazzjonijiet; persuna guridika distinta w separata mill-persuni fizici li jiffurmawha ;

...

Kwisjonijiet rigward ir-responsabilita` huma distinti mill-elementi l-ohra tal-personalita guridika u tar-rappresentanza, u meta dik d-distinzjoni ma tinzammx il-konsegwenti konfuzjoni ggib magħha wkoll konfuzjoni fis-soluzzjonijiet guridici. Ir-responsabilita ta` l-assocjati f`enti morali, għal dak li taghmel` s-socjeta hija, bhala regola, illimitata, kif hija illimitata r-responsabilita ta` kull persuna fizika. Il-limitazzjoni ta` responsabilita hija possibli biss (a) meta l-assocjazzjoni hija permessa f`forma ta` responsabilita limitata u (b) fil-kommissjoni ta` delitti jew kwazi-delitti mid-dirigenti ta` l-assocjazzjoni (inkwantu ebda korp morali ma jista jikkometti delitt) is-soci l-ohra huma eskluzi, imma l-persuni fizici kollha li jippartecipaw fl-omissjonijiet jew kommissjonijiet ta` dawk d-delitti jew kwazi-selitti ikunu responsabbli skond r-regoli generali tad-dirtt ;

...

Il-konvenuti kollha bhala membri tal-kumitat tal-Kazin kienu obligati li fil-kazin tigi osservata l-ligi, u biex kull wiehed minnhom jista jehles minn dik r-responsabbilita jrid jipprova li dak li sar, sar mingħajr ma kien jaf huwa, u li ma setax ikun jaf bih anki kieku ezercita d-diligenza normali li għaliha huwa obligat jew, jekk u meta sar jaf, għamel dak kollu li seta biex dak ir-reat jew reati ma jkomplux ;"

Dan premiss u riferibbilment għall-kawza tal-lum, jirrizulta mix-xieħda tal-konvenut Muscat Azzopardi illi huwa dejjem iddikjara b`insistenza, mill-bidu sal-aħħar, illi ma kienx jaf b`dak li kien qed jagħmel il-konvenut Spiteri. U mar oltre meta stqarr illi l-bicca l-kbira tal-fatti tal-kaz, sar jaf bihom fil-kors tal-gbir tal-provi fil-kawza. Muscat Azzopardi iġhid illi huwa kien jieħu hsieb il-litigazzjoni li kienet tinvolvi klijenti Maltin, waqt li Spiteri kien jieħu hsieb l-amministrazzjoni, u l-klijenti barranin. Iġhid illi ra għall-ewwel darba lil Phillips fil-kawza tal-lum għaliex qabel il-presentata tac-citazzjoni ma kien qatt iltaqà` jew kellu xi kuntatt miegħu. Isostni li kien Spiteri wahdu li kellu relazzjoni ta` Phillips.

Fl-att kostituttiv ta` MASA, jingħad illi :-

“The Partnership is constituted as a Civil Partnership pursuant to the provisions of Title X of Part II of Book Second of the Civil Code as a particular partnership within the meaning of section 1650 of the said Code.”

Jirrizulta li l-membri tas-socjeta` tnejn, u cioe` Spiteri u Msucat Azzopardi. It-tnejn għamlu kontribuzzjoni ta` Lm 1000 bhala kapital.

L-Art 3 tal-att kostituttiv iġhid :-

“Any and all profits and losses accruing to the Partnership shall be divisible between the Members in the proportion of their holding and ownership of the Capital of the Partnership. The ownership of the Partnership and its assets shall vest in the Members in the same proportion.”

Imbagħad jingħad illi :

“Any deficiency in the funds of the Partnership shall be made good by the Members in the same proportion that they are entitled to profits therefrom.”

Skont id-dokumenti esebiti, jirrizulta li MASA kienet involuta **direttament** fil-grajjiet kollha li wasslu għall-kawza tal-lum.

Jirrizulta illi l-flus mertu ta` din il-kawza kienu depozitati fil-kont li MASA kellha fil-Lombard Bank (ara x-xieħda ta` Raymond Formosa u l-statements tal-bank).

Il-bicca l-kbira tal-korrispondenza li kienet skambjata dwar dawn il-flus saret fuq letterheads ta` MASA.

In partikolari l-Qorti tirreferi għal tlett dokumenti : Dok TF 9A ; Dok TF

45 ; u Dok 59.

Dok TF 9A hija ittra tal-14 ta` Lulju 1998 li baghtet MASA lil Hambros Bank & Trust. L-ittra kienet iffirmata **ukoll** mill-konvenut Muscat Azzopardi. Fl-ittra hemm ukoll il-konferma li l-flus kellhom jigu trasferiti fil-kont bankarju ta` MASA u li l-ammont ta` flus li kellu jigi trasferit kien ta` £803,027.75.

Dok TF 45 hija fax datata 22 ta` Mejju 2000 li baghat il-konvenut Spiteri lil Nathalie Hubert, avukat fid-ditta ta` avukati Kostenbaum & Levy tal-Isvizzera, li huwa l-avukati ta` Phillips. Anke din il-fax intbaghtet fuq letterhead ta` MASA u fiha jinghad :-

*“I will submit copies of the material **to my other partner** who I have involved personally in this matter, and I will make sure that I will have his second opinion by close of business on Wednesday 24th of May.”*

Dok TF 59 hija fax ohra li baghat Spiteri lil Hubert li li ggib id-data tal-1 ta` Awissu 2000. Hemm jinghad :-

*“i) **“The funds are being held at HSBC Malta ; ii) They are being controlled by the partners of our law firm, and to be more precise in an account which can be operated only by two partners ; iii) The amount as at 22nd July is £ 577,543.92.”***

Ghalkemm Muscat Azzopardi jiddikjara illi huwa ma kienx jaf b`dak li kien qed jigri dwar il-kwistjoni mertu tal-kawza billi skont hu kien qed jiehu hsieb ta` kollox siehbu Spiteri, fl-istess waqt tajjed jinghad illi Muscat Azzopardi, bhala wiehed mill-unici zewg imsiehbha fis-socjeta`, kellu l-obbligu li jassikura ruhu illi s-socjeta` kienet qed titmexxa b`diligenza u li l-esekuzzjoni tal-inkariki li kienet qeghda tinghata mill-klijenti taghha Malti u barranin kienet qeghda ssir bil-prudenza u bl-ghaqal li wiehed jistenna minn ditta ta` avukati.

Fl-att kostituttiv tas-socjeta` xejn ma jinghad illi kellu jkun hemm distinzjoni fir-responsabilitajiet tal-imsiehbha skont in-natura tax-xoghol li kienu jaghmlu. Il-fatt illi Muscat Azzopardi jghid li huwa kien jiehu hsieb ix-xoghol fil-Qrati ta` Malta waqt li siehbu kellu jiehu hsieb is-servizzi finanzjarji ma jesonerax lil wiehed jew lill-iehor mir-responsabilita` ghal dak li qed isir mis-sieheb l-iehor. Fl-att kostituttiv mhuwiex specifikat illi kull imsieheb kellu jkun responsabbli **biss** ghall-operat tieghu. Ghalkemm Muscat Azzopardi jishaq li ma kienx jaf x`hinu jigri bhal donnu ghaliex Spiteri zammu fid-dlam ta` dak li kien qed jaghmel, bl-ebda mod ma jfisser illi Muscat Azzopardi ma kellux id-dmir u l-obbligu li jissorvelja u jivvigila **attivamente** l-operat ta` Spiteri billi jidhol *di prima persona* f`li kien qed jaghmel u mhux jittenta jgib bhala difiza li huwa ma kienx jaf. Dik mhijjex skuzanti u ma tesonerax lil Muscat Azzopardi minn responsabilita` lejn kull terz li fittex is-servizzi ta` MASA. Il-Qorti tinsisti li Muscat Azzopardi kellu **obbligu** li jara dak li kien qed jigri madwaru fl-operat

tad-ditta. Sabiex jittenta jehles mir-responsabilita` ghal li ghamel Spiteri, Muscat Azzopardi kellu jgib il-prova li dak li sar, sar minghajr ma kien jaf hu, kif ukoll illi ma setax ikun jaf bih, anke li kieku ezercita d-diligenza normali li ghaliha huwa obligat jew, jekk u meta sar jaf, ghamel dak kollu li seta` biex dak li ma kellux isir ma jkomplix isir.

Din il-Qorti ssibha diffiqli biex taccetta illi mill-1998 u cioe` meta l-flus kienu depozitati fil-kont ta` MASA, figura ta` kwazi nofs miljun Lira Sterlina, Muscat Azzopardi ma talabx spjegazzjoni lil Spiteri. Ighid illi ghalkemm kien jezamina r-rendikonti tal-kont ta` MASA, huwa qatt ma ra dik s-somma, u qatt ma ssuspetta xejn qabel is-sena 2000. Aktar ma beda jikber l-ammont, huwa rragonevoli li sieheb ma jaghmilx kwesit jew ma jgibx ghad-diskussjoni bejn l-imsiehba kwistjoni ta` dik ix-xorta. Tajjeb jinghad illi meta l-flus waslu Malta dawn ma marrux go xi kont esteru li forsi Spiteri seta` heba minn siehbu izda marru propju go kont ta` bank Malti, Lombard Bank, li t-traccjabilita` tal-flus irrizultat bl-aktar mod limpidu u minghajr diffikulta` ta` xejn mir-rapprezentant tal-bank li xehed fil-kawza tal-lum. Ghalhekk ma hemmx skuza ta` habi ; il-flus kienu fil-kont u Muscat Azzopardi kellu access ghal dak il-kont.

Din il-Qorti tinsisti wkoll li ghalkemm Muscat Azzopardi jghid li MASA kienet xjolta, ma saret l-ebda prova li hekk hu. Anzi Spiteri jghid il-maqlub. Ghal din il-Qorti, dak mistqarr ma jikkostitwix l-ahjar prova.

Il-Qorti qeghda tichad l-ewwel u r-raba` eccezzjonijiet tal-konvenuti Muscat Azzopardi.

V. It-tieni eccezzjoni tal-konvenuti Muscat Azzopardi u t-tielet eccezzjoni tal-konvenut Spiteri

Dawn l-eccezzjonijiet huma tal-istess natura, fis-sens li t-tnejn qeghdin jecepixxu li ghandhom ikunu l-atturi li jaghmlu l-prova i) li l-flus kienu ta` Phillips u ii) li l-provenzjenza taghhom kienet legali u nadifa, u mhux kolpita b`illicitu.

i) Is-sid tal-flus

Dwar jekk il-flus humiex ta` Phillips, il-Qorti taghmel riferenza ghad-dokumenti li gejgin li kienu pprezentati bhala prova :-

Dok TF 1 datat 6 ta` Novembru 1986 :

Minn dan id-dokument, jirrizulta l-istruzzjonijiet li Phillips ta lil Sarnia dwar il-flus tieghu fejn kien identifikat bhala klijent **P.39**.

Dok LAD 9A :

Dan juri set-up form ta` Muron Limited tat-23 ta` Ottobru 1992. **Il-contact name huwa Ronald Phillips – P.39.**

Dok TF 3 datat 11 ta` Gunju 1997 :

Sarnia taw struzzjonijiet sabiex il-flus tal-klijent **P.39** jigu trasferiti lil Rothschild & Sons (CI) Limited Bank – Account Name FAIRL Eaton Trust Limited – **Account Number E 10340.**

Dok TF 5 datat 12 ta` Gunju 1997 :

Rothschild tikteb lil Eaton Trust dwar l-**Account Number E 10340** u dwar investiment ta` £ 633,510.14.

Dok TF 8 datat 24 ta` Ottobru 1997 :

Dan huwa statement li baghat Rothschild lil Eaton Trust relattiv ghal **Account No. 01/LCU/012141** ghal £ 645,708.72 bir-riferenza **E 10340.**

Dok TF 9 datat 28 ta` Ottobru 1997:

Dan huwa trasferiment ta` £ 645,708.72 minn Rothschild ghal Hambros Bank – minn **Account No. 01/LCU/012141** lil Account No 2419550071 ; Acc Name Euro Management (Suisse) – Pin Code No 231H ;

Dok TF 9A (fol 73 fl-atti tal-mandat) :

Din hija ittra datata 14 ta` Lulju 1998 li baghtet MASA lil Hambros Bank & Trust. L-ittra li hija ffirmata minn Spiteri u Muscat Azzopardi.

Jinghad :- *“Kindly note change of signatories as per mandate attached in relation to Carlton Fiduciare SA.”* L-ammonti relattivi kellhom jigu trasferiti fil-kont tad-MASA.

Imbaghad hemm fax tas-27 ta` Lulju 1998 li tikkonferma kien sar it-trasferiment ta` £ 803,027.75.

Dok NH2 datat 30 ta` Dicembru 1998 :

Dan huwa statement ta` UBS Bank fejn jidher **trasferiment ta` fondi minn MASA lil Muron Ltd** fl-ammont ta` £ 65,964.

Dok TF 12 datat 26 ta` Lulju 1999 :

Din hija fax li baghat Andrew Cefai minn CMG international Limited lil Ron Philips re Carlton Fiduciare : Client No. 01. L-ammont originarjament ricevut kien ta` £ 631,997.20. L-ammont totali trasferit sat-22 ta` Lulju 1999 kien £ 102,338.44. Baqa` bilanc ta` £ 571.193.92 fit-22 ta` Lulju 1999.

Dok AC 1 (fol 680):

Dan huwa memo bil-kalligrafija ta` Spiteri fejn Spiteri kiteb ghal Andrew Cefai b`referenza ghal ittra Dok TF 12. Hemm **Spiteri qed jiddikjara “R. Philips (Carlton Fiduciare Client No. 01)”** ; ighid kemm huwa l-ammont ; u kemm minnu gie trasferit.

Apparti dawn id-dokumenti, il-Qorti tirrileva illi fil-15 ta` Ottobru 2007 l-atturi pprezentaw rikors fejn talbu l-Qorti sabiex tordna lil Spiteri jizvela x`pagamenti ghamel dwar Carlton Fiduciaire – Client No 1. Ghalkemm din il-Qorti diversament presjeduta laqghet it-talba tal-atturi, Spiteri baqa` ma tax l-informazzjoni.

Id-dokumenti jaghmlu l-prova li l-flus jappartjenu lil Phillips.

Id-dokumenti huma korraborati bix-xiehda ta` Lisa Ann Davey, Neal Collier, Jean Francoise Enz, Nathalie Hubert u Andrew Cefai li lkoll ikkonfermaw illi l-flus jappartjenu lil Phillips.

B`zieda ma` dan il-Qorti tirreferi ghal Dok TF 12. Ghaliha id-dokument jikkostitwixxi ammissjoni mill-konvenuti illi Phillips huwa Carlton Fiduciare – Client No 01. Huwa wkoll accettat li l-flus li originarjament waslu ghandhom kienu jammontaw ghal £ 631,997.20. Billi kienu saru pagamenti, kien fadal bilanc ta` £ 571,193.92 li fil-fatt hija figura li tqarreb dik reklamata mill-atturi. Spiteri jikkonferma li n-notament Dok AC 1 ghamlu hu bil-kalligrafija tieghu.

ii) **Il-provenjenza nadifa u legali tal-flus**

Il-Qorti sejra tqis liema istitut tal-ligi jirregola l-azzjoni tal-lum.

Jidher illi l-kwistjoni kollha bdiet bejn l-ahhar tas-snin disghin u l-bidu tas-snin elfejn.

Id-disposizzjonijiet tal-Kap 16 li jirregolaw l-istitut tal-obligazzjonijiet fiducjarji gew fis-sehh bl-Att XIII tal-2004. Ghalhekk m`ghandhomx japplikaw ghall-kaz tal-lum.

Fil-fehma tal-Qorti, l-azzjoni ghandha tkun inkwadrata fl-ambitu tal-kuntratt tal-mandat.

Il-Qorti taghmel riferenza ghas-sentenza taghha tal-5 ta` Ottubru 1950 fil-kawza **“Rev Sac Don Vincenzo Borg vs Giuseppe Caruana et”** fejn inghad

hekk :-

“Il-mandat huwa kuntratt li bih persuna taghti lil perunsa ohra s-setgha li taghmel xi haga ghaliha (art. 1856 Kap 15 gia art. 1958 (1) Kap. 23) fil-waqt li d-depozitu, in generali, huwa kuntratt li bih wiehed jircievi l-haga ta` haddiehor bl-obbligu li jikkustodiha u jroddha in natura (art. 1993 Kap. 23). Ghalhekk hemm differenza bejn dawn iz-zewg kuntratti, li tikkonsisti f`dan: ` che il depositario conserva semplicemente gli oggetti che gli sono stati affidati, mentre il mandatario li usa nell`interesse del mandante e in conformita alle istruzioni dal medesimo ricevute.` (Baudry Lacantinerie. Del Mandato, para. 404). Ta` l-istess fehma huwa Pothier (Del Deposito, Cap. I, para, 9), u Troplong (Del Depostio, sez. I, para. 29) ;

Biex ikun hemm depoziutu `fa d`uopo che lo scopo principale della tradizione sia unicamente che quegli cui vien fatta la tradizione s`incarichi della custodia di essa. Questo scopo forma il carattere essenziale del contratto di depostio, che lo distingue dagli altri contratti` (Pothier, loc. Cit). U dan l-iskop principali ghandu jigi ravnizat x`kien fil-mument inizjali tat-tradizzjoni tal-haga jigiferi x`kien l-iskop tal-att, ...”

Abbazi tal-fatti li hargu mill-kumpless tal-provi, il-Qorti tqis illi dak li sar bejn il-partijiet jaqa` fit-termini tal-kuntratt tal-mandat. Il-flus li ghadda Phillips lill-konvenuti ma kienux intizi sabiex jinzammu mill-konvenuti u jintraddu lura fl-istess ammont. Ghaddew ghand il-konvenuti sabiex dawn jinvestu l-flus u l-kapital inizjali jizdied. Ghalhekk fil-fehma tal-Qorti, il-relazzjoni hija dik ta` bejn mandant u mandatarju.

Dan premiss, ghandu jinghad illi fl-eccezzjoni taghhom il-konvenuti mhux qeghdin jallegaw illi l-provenzenza tal-flus hija llecita. Qeghdin ighidu illi jispetta lill-atturi li jaghmlu l-prova illi l-flus gejjin minn fonti nadifa u legali ghaliex jekk ma jaghmlux dik il-prova, allura ghandu jfisser illi l-obbligazzjoni li fuqha qeghdin jistrieu l-atturi hija llecita.

Il-Qorti sejra tittratta l-eccezzjoni b`mod aktar wiesgha.

Fis-sentenza fil-kawza **“Rev Sac Don Vincenzo Borg vs Giuseppe Caruana et”** (op. cit.) inghad :-

“Illi l-konvenut jissottometti li l-oggett tal-mandat fil-kwistjoni huwa illecitu, u ghalhekk il-konvenzjoni bejnu u l-attur, bhala bbazata fuq kawza illecita, hija nulla u bla effett. L-Art. 1857 (1) (gia art. 1959(1) tal-Kodici Civili jiddisponi li l-mandat ghandu jkollu bhala skop tieghu haga lecita li min jaghti l-mandat seta jaghmel huwa nnifsu. Dina hija l-applikazzjoni tal-principji dottrinali. “Il mandato bisogna che non sia contrario ne alle leggi, ne alla morali. Sebbene non fosse considerato tale in se stesso, basterebbe, perche divenisse illecito, che lo fosse nella circostanze particolari del mandato.” (Pothier, Mandato, para. 231). “L`oggetto del mandato deve esser lecito. Quando il fatto e illecito, la

legge non riconosce alcun effetto alla convenzione; e una obbligazione fondata su causa illecita, poiche la causa si confonde coll'oggetto dei contratti; e quando la causa e illecita, l'obbligazione e inesistente e non pro avere alcun effetto.” (Laurent, Vol XXVII, para. 402). `Il mandato non puo avere per oggetto un fatto illecito” (Baudry, Del Mandato, Vol XXIV, para 444). `E d'uopo che la cosa che si assume l'incarico di fare sia lecita; giacche, se fosse contraria alla legge e al buon costume, l'accettazione di un tale incarico non sarebbe obbligatoria; e percio a chi l'avesse dato non competerebbe alcuna azione contro chi l'avesse accettato, per non essersi dal medesimo fatta la cosa di cui era stato incombenzato; e dal quale fosse di cio incaricato, sarebbe generalmente punibile se vi avesse adempito. Lo stesso mandante potrebbe in generale essere pur anche perseguitato e punito come complice del fatto ... E mestieri che il mandatario possa fare la cosa di cui viene incaricato, cioe che non siavi in lui impedimento per natura o per legge a farla` (Duranton, Vol. XVIII, Del Mandato, para. 192-194). `Importa che l'affare affidato al mandatario debba essere elcito. Si e questa una bella massima di Ulpiano – rei turpis nullum mandatum est; et ideo hac actione non agetur (L. 6, para. 3. D. Mandati);

...

Illi fuq l-iskorta tal-principji zvolti, jidher car ghalhekk li, ladarba l-mandat fuq imsemmi kien illecitu, lill-attur ma tikkompleti ebda azzjoni ghar-restituzzjoni ta` flusu kontra l-konvenut. `In tutti questi casi il mandato non produce verun`azione, ne da parte del mandante, ne da parte del mandatario. Quegli non e ammesso a chiedere contro al mandatario; questo non e ammesso in giudizio a farsi indenizzare dal mandante. `Non habebis mandate actionem` (Ulpiano, L. 12, para. 11, D. Mandati). Imperciocche non potrebbe aprirsi il santuario della giustizia per coloro che si han messo la giustizia medesima sotto ai piedi. L'uomo che ha fatto mandato contrario alla probita, all'onore ed alla pubblica onesta, e indegno di essere ascoltato dai magistrati, i quali debbono giudicare secondo la probita, l'onore u l'onesta pubblica.” (Troplong, loc. cit., para 31)”

Taghmel ukoll riferenza ghas-sentenza li tat il-Qorti tal-Appell Inferjuri fis-16 ta` Settembru 2004 fil-kawza “**Joseph Farrugia vs Peter Paul Attard**” fejn inghad hekk :-

“Premessi dawn il-fatti, huwa ovvju mill-kontenut tal-ewwel aggravju illi l-appellant qed jittanta jehles mill-obbligu tieghu tal-hlas billi jgib b`argoment l-illecejita`tal-kawza tal-kuntratt u li bis-sahha tieghu l-attur esegwixxa x-xoghlijiet.

In linea preliminarai, hu dottrinalment accettat illi l-“causa” tal-obbligazzjoni hi l-iskop persegwit mill-kontraenti. Skond it-teorija oggettiva din il-`causa` hi identifikata mal- funzjoni ekonomika-socjali tan-negozju intervenut bejn il- kontraenti. Hi ghalhekk diretta li tiehu qies tal-interessi kollha konkreti li l-operazzjoni, obbjettivament, hi mahsuba li tirrealizza. Jinkombi ghalhekk fuq il-gudikant li jidentifika d-dixxiplina regolatrici tan-negozju u jipprocedi ghall-valutazzjoni `in concreto` tal-kawza, qua element essenzjali tan-negozju. Fi kliem iehor ghandu jiddetermina jekk il-`causa`, oggett tal-valutazzjoni, tikkonformax

ruhha mal-ligi, inter alia, l-licejeta`taghha.

Posta din l-introduzzjoni, jista` jinghad bla ebda ezitazzjoni, illi din il-Qorti ma tara xejn illecitu fil- kontrattazzjoni `de quo`. Il-ftehim certament ma kienx mahsub biex tigi evasa xi taxxa dovuta tal-VAT. Anke jekk is-servizz prestat mill-attur appellat seta` kien soggett ghal din it-taxxa, l-ftehim milhuq ma jistax, bl-ebda sforz tal-immaginazzjoni, jigi kwalifikat bhala illecitu, kontra l- morali jew kontra l-ordni pubbliku, li jsemmi l-artikolu 990 tal-Kodici Civili. Ghad li mhux uzati f`kuntest identiku, biex jigu uzati l-kliem tas-sentenza fl-ismijiet **“Josephine Grech et -vs- Ignatius Attard et noe”**, Appell, 30 ta` Gunju 2000, “l-fatt li l-iskrittura tax-xorta in ezami setghet tkun soggetta ghal xi forma ta` hlas ta` boll ... .. dan ma kienx jirrendi l-kuntratt null u bla effett fil-ligi u wisq anqas ma kien jista` jirrendih ftehim minghajr kawza jew b`kawza illecita jew immorali jew kontra l-ordni pubbliku”.

Fih innifsu fin-negozju intervenut bejn il-kontendenti ma jidher li sar xejn bi skop li tigi aggirata l-ligi. Tutt`al piu` jista` jinghad li ma gietx ezatta l-V A T izda dan ma jaghmelx il-`causa` illegali. Jinsab deciz mill-Qorti Taljana tal-Kassazzjoni illi “le frodi fiscali non comporta la nullita` dei negozi con cui viene commessa (C 87/6970) trovando la sua sanzione soltanto nelle disposizioni fiscali “ (C 99/12327).

Hemm imbaghad fuq dan il-punt riflessjoni ohra li trid issir u li dwarha l-attur appellat ikkummenta fit-tieni paragrafu tar-risposta tieghu ghall-aggravju hawn diskuss. Jekk il- konvenut kien jaf illi l-prezz kwotat lilu, u li hu accetta (ara affidavit tieghu a fol 29), ma kienx jinkludi l-VAT u kien jaf ukoll li l-attur appellat ma kienx registrat mal-V A T Department, mhux gust li `ex post facto` r-realizzazzjoni tax-xoghlijiet jippretendi li ghandu jivvantaggja ruhu bit-turpitudini tieghu stess biex jirrezisti l-hlas minghandu reklamati. Kif rilevat, “id-disposizzjonijiet ta` l-artikoli 987 sa 991 tal-Kodici Civili ma humiex intizi biex jaghtu xi drittijiet lil min ikun konxjament u deliberatament ikkontratta obligazzjoni b`causa illecita jew kontra l-ordni pubbliku imma kienu biss intizi bhala deterrent kontra l- ezekuzzjoni ta` tali obligazzjoni” – **“Antonio Cassar noe -vs- Boris Arcidiacono”**, Appell, 5 ta` Ottubru 1998.

Kemm allura ghal dan l-ahhar motiv u wisq aktar ghall-fatt illi ma nstabx illi n-negozju guridiku kien jikkontjeni fil- `causa` tieghu ngredjenti ta` illicejita`, l-aggravju sottomess f`dan il-kuntest ma jistax jigi sostnut.”

Determinata l-gurisprudenza, il-Qorti tosserva fiz-zewg eccezzjonijiet tal-konvenuti illi huma ma marrux dritti sabiex jeccepixxi illi l-flus kienu provenjenti minn negozju llecitu. Li kieku sar hekk, il-prova tal-illecitu kienet tinkombi lill-konvenuti. Minflok insistew fl-eccezzjoni li l-prova tal-legittimita` tal-flus trid issir mill-atturi, evidentement (ghalkemm ma qaluhix) ghal ragunijiet ta` ordni pubbliku. Pero` ma waqfux hemm. Marru addirittura biex eccepixxu l-presunzjoni li fil-kaz li l-prova tar-regolarita` ma ssir mill-atturi, allura dak ifisser li l-causa hija llecita u fil-kaz tal-konvenut Muscat Azzopardi addirittura anke falza.

Hemm bosta x`jinghad fuq eccezzjoni mpostata b`dan il-mod. Pero` l-Qorti sejra toqghod fuq il-provi u taghmel l-apprezzament taghha bil-konfort tal-gurisprudenza appena citata.

Phillips jixhed illi l-flus gew mill-hlas ta` kummissjonijiet li rcieva minn negozju ma` kumpanniji fl-Italja. Dak li stqarr mhuwiex kontradett. Meta l-flus ta` Phillips kienu trasferiti minn Eaton Trust ghall-kont ta` MASA rrizulta li Phillips ma kienx edott b`dak it-trasferiment. Phillips ried icaqlaq il-flus li kienu amministrati minn Sarnia ghaliex l-investment li kienet qeghda taghmel Sarnia ma baqax tajjeb. Talab parir minghand Warren, li kien accountant, kif ukoll habib tieghu, x`jaghamel bil-flus. Warren ikkonsiljah sabiex isir trasferiment tal-flus lejn Eaton Trust. Billi Phillips kien jafda lil Warren hekk ghamel. Il-flus kienu qeghdin jigu nvestiti. Meta aktar tard fiz-zmien Phillips sar jaf illi l-flus kienu dahlu fil-kont ta` MASA, kienu amministrata minn CMG International Limited u li l-persuna li kienet fil-kontroll tal-flus kien Spiteri huwa ghamel kuntatt mieghu.

Tajjeb jinghad illi meta l-flus waslu ghand il-konvenuti, hadd ma qieghead fid-dubju l-provenjenza legittima taghha. Jekk dehrilhom, il-konvenuti kien messhom talbu *due diligence test* qabel hadu l-flus f`idejhom. Meta saru hlasijiet lil Phillips, ma saret l-ebda talba ghal *due diligence test*. Hlief ghal meta saru xi hlasijiet, il-flus ta` Phillips baqghu taht il-kontroll tal-konvenuti. Ghalhekk ma jaghamel ebda sens illi meta saret it-talba biex jithallas il-bilanc, Spiteri in partikolari qala` kwistjoni wahda wara l-ohra biex ma jsirx il-hlas. *Due diligence test* f`dak l-istadju ma kienx jaghamel sens. L-assjem tal-provi iwassal lill-Qorti biex tikkonkludi li l-hlas ma sarx mhux ghal xi raguni valida izda biex ma jsirx. Inoltre jibqa` ghal kollox inattendibbli dak mistqarr minn Spiteri li hallas lil haddiehor imbaghad ma jghidx dak il-haddiehor minn kien. Spiteri ghazel li jibni l-verzjoni tieghu *on quicksand*.

Tajjeb jinghad ukoll illi ma rrizulta minn imkien ippruvat illi Phillips ta xi struzzjonijiet lil Spiteri sabiex *jintilef l-audit trail* tal-flus jew sabiex jahbi l-flus ghal ragunijiet fiskali. Il-fatt li Phillips ghazel li jircevix il-flus tal-kummissjonijiet fl-Ingilterra ma jaghmlux evazur fiskali. Mhuwiex dimostrarat mill-konvenuti li Phillips ma hallas taxxa imkien jew li fil-gurisdizzjonijiet fejn kienu l-flus minn zmien ghal zmien ma hallasx taxxa fuqhom. Ir-regim fiskali ta` pajjizi ohra mhuwiex il-mertu tal-kawza u lanqas ghandu jkun mertu tal-eccezzjoni. Del resto rrizulta bl-aktar mod car u inekwivoku illi Phillips ma kienx investigat ghal ebda reat mill-pulizija Inglizi ; lanqas l-interessi tieghu f`socjetajiet kummercjali ; u lanqas kif kien maghruf **anke** minnhom bhala Carlton Fiduciare – Client No 1. Ix-xiehda ta` Woods ma thallix l-icken dubju tant li ma sab l-ebda diffikulta` ta` xejn li l-flus johorgu mill-kontroll tal-konvenuti. Li kieku allegatament Phillips kien xi evasur tal-erarju Ingliz certament ma kienx ser jaghtu l-assens tieghu biex isir trasferiment. Anke hawn id-difiza tal-konvenuta li kienet xjentement intiza biex thammeg lil Phillips kienet mibni *on quicksand*.

Ghal din il-Qorti, abbazi tal-provi akkwisti fil-kumpless taghhom, ma jista` jkun hemm l-ebda fundament guridiku ghal eccezzjoni – direttament jew indirettament – relatata mal-principju *ex turpi non oritur actio*.

Il-Qorti qeghda tichad it-tieni eccezzjoni tal-konvenuti Muscat Azzopardi u t-tielet eccezzjoni tal-konvenut Spiteri.

VI. Ir-responsabilita` ghall-hlas

Il-Qorti sejra tindirizza dawk l-eccezzjonijiet tal-konvenuti li jidhlu fil-kwistjoni ta` min ghandu jkun responsabbli ghall-hlas versu l-atturi noe u cioe` hijiex ir-responsabilita` ta` MASA wahedha inkella hijiex u/jew tal-konvenuti de proprio.

Il-Qorti taghmel riferenza ghal dawn id-disposizzjonijiet tal-Kap 16 :-

Art 1663 :-

Kull socju hu obligat lejn is-socjeta` ghal kull hsara li jkun ikkaguna lis-socjeta` bi htija tieghu, u dan is-socju ma jistax ipaci din il-hsara bl-utili li s-socjeta` tkun qalghet bix-xoghol tieghu f'affarijiet ohra.

Art 1676 :-

Is-socji mhumieq obligati in solidum ghad-djun tas-socjeta` ; u wiehed mis-socji ma jistax jobbliga lill-ohrajn, jekk dawn ma jkunux tawh is-setgha ghaldashekk.

Art 1667 :-

Is-socji huma obligati lejn il-kredituri li maghhom ikunu kkuntrattaw, kull wiehed minnhom ghal somma u sehem indaq, ukoll jekk is-sehem ta` wiehed minnhom fis-socjeta` ikun anqas, kemm-il darba l-kuntratt ma jkunx espressament illimita l- obligazzjoni ta` dan is-socju fil-proporzjon tas-sehem tieghu.

Art 1678 :-

(1) *Il-patt illi l-obbligazzjoni saret akkont tas-socjeta`, jobbliga biss lis-socju li kkuntratta u mhux lill-ohrajn, hlief jekk dawn ikunu tawh dik is-setgha, jew jekk il-haga tkun sfat ta` gid ghas-socjeta`.*

(2) *Is-socju li jikkuntratta f'ismu, ma jorbotx lis-socji l-ohra, lanqas*

jekk il-haga tkun sfat ta` g`id ghas-socjeta`, bla hsara ta` kull azzjoni favur ta` dawk li kkuntrattaw mieghu, taht id- disposizzjonijiet tal-artikolu 1143.

Dwar id-disposizzjonijiet appena citati, **Laurent** fil-*Principi di Diritto Civile* - Vol XXVI ighid hekk *mutatis mutandis* :-

Para 253 :

“Di quale colpa il socio e responsabile ? ... devesi applicare il principio generale, perche` il codice non vi deroga al titolo della Societa ; il socio deve dunque spendere negli affari sociali le cure di un buon padre di famiglia ...”

Aktar `l quddiem u bhala spjegazzjoni ta` dan ikompli billi jghid :-

“E stato deciso che uno dei gerenti di una societa in accomandita era responsabile delle distrazioni che l`altro gerente aveva perpetrato di una parte dei fondi sociali per rivolgerle ai suoi affari personali. Il convenuto obbiettava che non aveva potuto supporre ne impedire le colpe personali del suo socio. La corte di Parigi dispose che le funzioni di gerente erano esercitate dai due soci insieme, e che tutti e due dovevano vegliare con egual cura alla conservazione ed al buon impiego dei valori affidati alla societa.”

Fil-para. 343 u 344 ikompli –

“Da questa disposizione [1678(1)] deriva, che parecchie condizioni sono richieste perche la societa sia legata dalle obbligazioni contratte da un socio. In primo luogo l`obbligazione dev`essere contratta per conto sociale. Il socio riunisce in se due qualita differenti, percioche ha interessi di natura diversa; ha interessi che gli sono personali nel senso che riguardano il patrimonio suo proprio, ed ha interessi come socio che son relattivi alla societa. Se agisce nella prima qualita, in proprio nome e nell`interesse del suo patrimonio, l`obbligazione da lui contratta resta estranea alla societa. ...

Non basta che il socio abbia trattato come tale, e per conto della societa, perche questa sia obbligata ; la societa` componendosi dei soci, ne deriva che i soci debbono concorrere tutti perche la societa sia obbligata. ... Resta a sapere in quali casi si puo dire che i soci hanno dato la facilita ad uno di loro di obbligare la societa. ... Il socio gerente e incaricato di amministrare; ed in mancanza di patti speciali a questo riguardo, ciascuno dei soci ha la facolta di amministrare, e la legge aggiunge che cio, che ciascuno fa, e valido pure per parte dei suoi consoci.”

Imbaghad fil-para 346 jinghad :-

“La societa puo essere obbligata, quantunque, il socio abbia agito in suo nome senza facilita; cio avviene, dice l`articoli 1864 (1678), quando la cosa e rivolta in suo vantaggio. ... L`articoli 1864 non presuppone che ci sia ratifica, non vi e dunque mandato; e una gestione di affari irregolare, nel senso che il socio non agisce nelle circostanze in cui vi sia luogo ad una gestione di affari; la societa

ha sempre un mandatario, a questi spetta di agire; I soci non mandatari non hanno veruna qualita di agire per una societa che e regolarmente rappresentata da un mandatario”

Dan premiss, il-Qorti tirreferi ghad-dokumenti :-

A fol 570 :

statement ta` l-bank datat 26 ta` Lulju 1999 li juri illi MASA kienu ttrasferew £ 9,994 u statement datat 22 ta` Novembru 1999 fejn kien hemm trasferiment iehor ta` £ 9,994.

Dok NH 4 :

ittra datata 4 ta` April 2000 mibghuta minn Nathalie Hubert lil Patrick Spiteri, fejn tikkonferma li l-fondi kienu gew trasferiti lil Carlton Fiduciare minn Neal Collier.

Dok TF 23 :

ittra datata 4 ta` April 2000 mibghuta minn Kostenbaum & Levy lil MASA dwar Muron Limited. Kien mitlub illi l-fondi li kienu ghand MASA kellhom jigu trasferiti lilhom – *“The funds were transferred to Carlton Fiduciare from Neal Collier ...”*

Dok TF 25 :

fax datat 7 ta` April 2000 minn Spiteri lil Kostenbaum & Levy re Muron Limited (R.P.). Hemm Spiteri talab dokumentazzjoni sabiex isir ezercizzju ta` *due diligence*.

Jirrizulta mix-xiehda ta` Nathalie Hubert u John J. Smith li d-dokumentazzjoni kollha rikjesta ntbaghtet kollha lil Spiteri pero` minkejja li sar hekk il-flus baqghu ma gewx ittrasferiti.

Dok TF 31 :

email datata 11 ta` April mibghuta minn Paul Warren lil Spiteri – *“ (client) .... His position is that you transferred his funds without any due diligence, transferred funds to him without enquiry and at this stage are raising points designed, in his opinion to delay matters. You have already acknowledged that the funds are his and I refer you to your fax dated 26th July 1999 ...”*

Dok TF 34 :

fax datata 18 ta` April 2000, mibghuta minn Spiteri lil Kostenbaum/Hubert re Carlton Fiduciare – Client No 1 :

“We confirm that funds were being held in an Ansbacher Stratifix Portfolio

... This account has since been liquidated and the funds remitted to our clients account and designated as above. The total amount as at 22nd March 2000 was £ 570,470.10.”

Din intbaghtet fuq letterhead ta` MASA.

Dok NJC 12 :

ittra tat-28 ta` April 2000 mibghuta minn Neal Collier lil Nathalie Hubert fejn hemm spjegazzjoni ta` kif il-flus tal-attur gew trasferiti. Hemm konferma li :
“ ... *the beneficial owner of £ 633,510.14 was Ron Phillips...*” u li “*as regards the subsequent transfer from Euro Management Suisse to Carlton Fiduciare, all these files were subsequently transferred to CMG International Management ...*”

Dok TF 39 :

ittra datata 2 ta` Mejju 2000 mibghuta minn Sarnia lil Hubert fejn hemm konferma li Phillips sar klijent ta` Sarnia f`Jannar 1985, illi l-fondi kienu gew trasferiti lil Client Account P39 as nominee for Mr Phillips, u li kienu trasferiti lil Neal Collier f`Gunju 1997.

Dok NH 8 :

ittra datata 12 ta` Mejju 2000 mibghuta minn Hubert lil Spiteri, fejn jirrizulta li din tal-ahhar kienet qeghda tirraprezenta l-interessi ta` Phillips.

Dok GMA 1 :

skrittura privata datata 31 ta` Jannar 2001 bejn Godwin Muscat Azzopardi u Patrick Spiteri mnejn jidher illi Spiteri assuma r-responsabbilita` ta` numru ta` klijenti, fosthom Carlton Fiduciare.

Dok MW 5 :

ittra datata 14 ta` Marzu 2001, mibghuta mill-National Crime Squad lil Spiteri fejn jirrizulta illi huma qatt ma kienu taw xi ordni jew direzzjoni dwar Carlton Fiduciare Client No 1 : “*We have never given you any direction in respect of the funds or led up to believe that National Crime Squad consent was needed before any action in respect of them.*”

Dok X1 u X2 (fol 917) :

statements li pprezenta Spiteri u li allegatament juru lil min huwa baghat il-flus li allegatament huma tal-attur. Dawn l-istatements huma datati 16 ta` Ottobru 2001 u jidher li l-ammont ta` \$ 500,000 ntbaghtu lil Bank of New York fil-Amerika, **bla dettalji**.

Dok TF 105 :

ittra mibghuta minn Warren lill-atturi noe fejn ighid : “ ... *I categorically deny that these funds have anything to do with me in any way whatsoever.*”

Dok JR 1 a fol 606 :

lista ta` kumpanniji li kienu nvoluti fil-investigazzjoni Gandalf mill-pulizija Ingliza, liema lista pprezenta Spiteri. Fil-lista hemm inkluzi : Euro Management (Suisse); CMG Consulting; Eaton Trust Ltd; u Carlton Fiduciare.

Dok JB 3 :

Memorandum and Articles of Association ta` CMG Holdings Limited. Din il-kumpannija giet registrata fis-17 ta` Settembru 1998. Id-diretturi kienu Dr. Godwin Muscat Azzopardi, Patrick Spiteri u n-Nutar Charles Mangion

Dan premiss, u tenut kont tal-konsiderazzjonijiet li diga` ghamlet, il-Qorti qeghda tesprimi ruhha fis-sens illi sabiex s-socjeta tkun responsabbli ghal dak li ghamel socju hemm bzonn illi : i) huwa jkun agixxa bhala socju fis-socjeta u ; ii) li kellu l-fakolta illi jaghmel dan.

Jirrizulta mill-provi inkluz id-dokumenti illi l-flus ta` Phillips dahlu fil-kont ta` MASA. Irrizulta li l-korrispondenza li kienet tintbaghat dwar dawg il-flus saret fuq "letter heards" ta` MASA : ara Dok TF 9A, Dok NH21, Dok TF 45 u Dok TF 34.

L-uniku dokument li jirrizulta li kien fuq letter head ta` CMG International Limited huwa Dok TF 12. F`dan il-kaz izda tajjeb jinghad illi jirrizulta minn Dok JB3, illi d-diretturi ta` din l-kumpannija kienu Dr. Godwin Muscat Azzopardi, Patrick Spiteri u n-Nutar Charles Mangion. Ghalkemm il-kontrattazzjoni kienet qed ssir minn Spiteri, jirrizulta wkoll mid-dokumenti illi huwa kien qed jaghmel dan bhala socju, mhux f`ismu personali.

Il-Qorti trid bilfors tistharreg jekk Spiteri kienx *ultra vires*.

A fol 57 tal-atti tal-Mandat, kien esebit l-istatut ta` MASA.

Il-Qorti sejra tirreferi ghal xi disposizzjonijiet :

Art 2 :

"Any and all profits and losses accruing to the Partnership shall be divisible between the Members in the proportion of their holding and ownership of the Capital of the Partnership. The ownership of the Partnership and its assets shall vest in the Members in the same proportion."

Art VII :

“The affairs of the partnership shall be managed by mutual agreement between the Members.”

Art VIII :

“Any deficiency in the funds of the Partnership shall be made good by the Members in the same proportion that they are entitled to profits therefrom.”

Art IX :

“Nothing herein contained shall be construed as constituting either Member the agent of the partner of the other Member for any purposes other than the business contemplated by this Deed and for the purposes thereof, or in any manner to limit the Members in the carrying on of their respective businesses or activities which do not clash or conflict with the purposes hereof.”

Ghal din il-Qorti, jirrizulta li l-gestjoni kienet intiza sabiex tkun ta` Muscat Azzopardi u Spiteri flimkien.

Ghalkemm Muscat Azzopardi xehed illi hu kellu jiehu hsieb il-klijenti Maltin u l-kawzi quddiem il-Qrati Maltin, waqt li Spiteri kellu jiehu hsieb l-amministrazzjoni, kif ukoll il-klijenti u/jew investituri barranin, din id-distinzjoni ma tirrizultax mill-att li bih kienet kostitwita is-socjeta`.

Bhala konsegwenza, jirrizulta wkoll illi Spiteri kellu l-fakolta illi jagixxi kif agixxa, anke tenut kont tal-fatt illi l-esercizzju tieghu bhala fatt ma kienx barra mill-iskop ta` MASA.

Il-Qorti tirreferi ghas-sentenza diga` citata “**Bugeja vs Agius**”.

Bhala regola, ir-responsabbilita tal-imsiehba ghal dak li `taghmel` is-socjeta` hija llimitata. Kull socju huwa obligat li jara li tkun osservata l-ligi, u biex jehles minn responsabbilita`, irid jrid jipprova li dak li sar, sar minghajr ma kien jaf hu, u li ma setax isir jew ikun jaf anke li kieku ezercita d-diligenza li huwa obligat, jew jekk meta sar jaf, ghamel dak kollhu li seta biex dak r-reat jew reati ma jkomplux.

Tenut kont tal-konsiderazzjoni li diga` ghamlet aktar kmieni, il-Qorti qeghda tesprimi ruhha fis-sens illi MASA hija responsabbli sabiex tirrorfondi l-flus li huma dovuti lill-attur.

Kull wiehed miz-zewg imsieħba huwa responsabbli għall-hlas tan-nofs dovut lil Phillips.

Għal dawn ir-ragunijiet, l-eccezzjonijiet tal-konvenuti qegħdin jigu respinti.

**VII. Marion Muscat Azzopardi u Sylvana Spiteri
(Il-hames eccezzjoni tal-konvenuti Muscat Azzopardi
u l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti Spiteri)**

Il-Qorti tagħmel riferenza għad-disposizzjonijiet tal-Kap 16 li, fil-fehma tagħha, għandhom rilevanza għall-kaz tal-lum :-

Art 1324 :-

“Atti normali ta` ġestjoni ta` kummerċ, negozju jew professjoni li jkunu qed jigu eżerċitati minn parti waħda biss mill- mizzewġin, ikunu vestiti biss f`dik il-parti li fil-fatt tkun qed teżerċita dak il-kummerċ, negozju jew professjoni anke fejn daww l-atti kieku ma kenux magħmula in relazzjoni ma` dik is-sengħa, negozju jew professjoni kienu jikkostitwixxu amministrazzjoni straordinarja.”

Art 1330 :-

“Meta l-beni tal-komunjonijiet tal-akkwisti ma jkunux bizżejjed biex jithallsu d-djun li jkunu piz` fuqhom, il-kredituri ta` dik il-komunjonijiet jistghu jinforzaw it-talba tagħhom in subsidium kontra l-beni parafernali tal-mizzewġin:

Izda meta -

...

(b) id-dejn jinholoq mill-eżerċizzju ta` sengħa, negozju jew professjoni kif imsemmi fl-artikolu 1324 ;

il-kredituri ma jistghux jinfurzaw it-talba tagħhom kontra l-beni parafernali tal-parti mizzewġa li ma tkunx hi li minhabba fiha nholqot it-talba, izda jistghu f`dawn il-kazijiet jinfurzaw it-talba tagħhom sal-limitu ta` kull parti li tibqa` ma tithallasx mill-beni tal-komunjonijiet tal-akkwisti, kontra l-beni parafernali tal-parti li minhabba fiha nholqot it-talba.”

Jirrizulta illi kemm Sylvana Spiteri kif ukoll Marion Muscat Azzopardi ma kienux parti mis-socjeta civili li giet ffurmata bejn l-konvenuti Patrick Spiteri u Godwin Muscat Azzopardi.

Lanqas ma rrizulta li kienu nvoluti fin-negozju ta` zwieghom.

Lanqas ma rrizulta ppruvat bl-ebda mod, fatt jew cirkostanza illi fil-kaz ta` Sylvana Spiteri jew Marion Muscat Azzopardi kien hemm jew seta` kienu kommessi xi raggiri, illegalitajiet, dolo jew culpa kontra Phillips hekk kif rapprezentat mill-atturi fil-kawza tal-lum.

Ghalhekk **m`ghandux jigi ritenut** illi Sylvana Spiteri u Marion Muscat Azzopardi ghandhom jaghmlu tajjeb huma wkoll ghall-pretensjoni ta` Phillips.

Il-Qorti hija tal-fehma li Sylvana Spiteri u Marion Muscat Azzopardi ghandhom jithallew barra mill-azzjoni attrici.

Il-Qorti qeghda tilqa` l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti Spiteri u l-hames eccezzjoni tal-konvenuti Muscat Azzopardi.

VIII. Quantum

Huwa evidenti illi l-kontestazzjoni tal-konvenuti ma kenitx dwar il-quantum tal-ammont pretiz mill-atturi noe. Tant hu hekk illi l-ammont reklamat mill-atturi mhuwiex kontestat. Tenut kont tal-fatti u cirkostanzi tal-kaz, il-Qorti qeghda taccetta bhala ppruvat l-ammont pretiz mill-atturi noe.

IX. It-talbiet attrici

Fil-kwadru ta` l-konsiderazzjonijiet li diga` ghamlet, il-Qorti sejra tipprovdi fid-decide dwar it-talbiet attrici ; in partikolari sejra takkorda l-imghax kif jipprovdi l-Art 1047(1) tal-Kap 16. Fil-kaz tal-hames talba, sejra tiddeciedi favorevolment ghall-atturi pero` fir-rigward tas-sitt u tas-seba` talbiet mhijiex sejra tilqa` l-istess skont l-Art 1047(2) u (3) tal-Kap 16 billi ma kienx ippruvat l-indennizz mertu ta` dawk it-talbiet.

Decide

Ghar-ragunijiet kollha premessi, il-Qorti qeghda taqta` u tiddeciedi din il-kawza billi :-

Tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenut Av. Dr. Godwin Muscat Azzopardi de proprio.

Tilqa` l-hames eccezzjoni tal-konvenuta Mary Ann sive Marian Muscat Azzopardi.

Tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenut Av. Dr. Godwin Muscat Azzopardi safejn kien imharrek ghan-nom tad-ditta tal- Avukati Muscat Azzopardi Spiteri and Associates.

Tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenut Av. Dr. Patrick Spiteri de proprio.

Tilqa` l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuta Sylvana Spiteri.

Tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenut Av. Dr. Patrick Spiteri, ghan-nom tad-ditta tal-Avukati Muscat Azzopardi Spiteri and Associates.

Tilqa` l-ewwel talba limitatament safejn din tolqot lill-konvenut Av. Dr. Godwin Muscat Azzopardi de proprio, lill-Av. Dr. Patrick Spiteri de proprio, u lill-istess konvenuti Av. Dr. Godwin Muscat Azzopardi u Av. Dr. Patrick Spiteri ghan-nom tad-ditta tal-Avukati Muscat Azzopardi Spiteri and Associates.

Tichad it-tieni u r-raba` talbiet.

Tilqa` t-tielet talba limitatament safejn din tolqot lill-konvenut Av. Dr. Godwin Muscat Azzopardi de proprio, lill-konvenut Av. Dr. Patrick Spiteri de proprio, u lill-konvenuti Av. Dr. Godwin Muscat Azzopardi u Av. Dr. Patrick Spiteri ghan-nom tad-ditta tal-Avukati Muscat Azzopardi Spiteri and Associates, billi qeghda tikkundannahom sabiex ihallsu lill-atturi nomine s-somma kapitali ta` sitt mija disgha u disghin elf sitt mija disgha u ghoxrin Ewro u wiehed u ghoxrin centezmu (€699,629.21) ekwivalenti ghal hames mija sebgha u sebghin elf hames mija tlieta u erbghin Lira Sterlina tnejn u disghin pence (GBP 577,543.92) skont ir-rata tal-kambju ta` bejn l-Ewro u l-Isterlina ta` zero punt tmienja tnejn hamsa hamsa (0.8255) kif kienet qieghda tidher fil-hin tad-09:00am tal-llum fil-website tal-Bank Centrali ta` Malta. Fuq is-somma kapitali ghandu jiddekorri imghax ta` tmienja fil-mija (8%) fis-sena, b`effett mill-24 ta` Lulju 1998 sad-data tal-effettiv pagament.

Tilqa` l-hames talba.

Tichad is-sitt u s-seba` talbiet.

Tikkundanna lill-konvenuti Av. Dr. Godwin Muscat Azzopardi de proprio, lill-Av. Dr. Patrick Spiteri de proprio, u l-istess konvenuti Av. Dr. Godwin Muscat Azzopardi u Av. Dr. Patrick Spiteri ghan-nom tad-ditta tal-Avukati Muscat Azzopardi Spiteri and Associates sabiex ihallsu l-ispejjez kollha ta` din il-kawza.

**Onor. Joseph Zammit McKeon
Imhallef**

**Amanda Cassar
Deputat Registratur**